

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

Prof. Soňa Jelínková

skladeb. S baletním souborem procestoval Kanadu, USA, Evropu, Jižní Ameriku a Dálný východ. Několikrát dirigoval i Montrealský symfonický orchestr, jehož členkou byla v letech 1965-89 i jeho žena Soňa.

Soňa v roce 1965 začala na konzervatoři Univerzity McGill vyučovat hru na housle a současně též začala svou 24letou uměleckou dráhu v MSO - Montrealském symfonickém orchestru, kterou ukončila až v roce 1989. Také se opět zapojila v McGill univerzitním symfonickém orchestru, kde již hrála během svých studií za války. Mimo profesorské dráhy na téze univerzitě na částečný úvazek vyučovala i na montrealské Konzervatoři CMM - Conservatoire de musique du Québec.

Svoji úspěšnou pedagogickou dráhu zakončila až ve svých 86 letech. Tehdy v České republice podstoupila operaci a tříměsíční rekvalencesenci. Psal se rok 2009.

Studenti ji za její péči poděkovali říjnu 2009 a na její počest společně s pedagogy z montrealské konzervatoře a fakulty Univerzity McGill uspořádali jedinečný oslavny večer (Soirée Hommage). Na vynikajícím koncertě vystoupili její žáci, kteří ji zahráli hlavně skladby českých mistrů. Vyjadřovali se o ní jako o své druhé matce. Také její kolegové profesori obdivovali její vitalitu, profesionalitu, vetylkost i oddanost hudbě. Za 44 let své bohaté pedagogické činnosti dala hudebnímu světu několik generací velice nadaných houslistů, z nichž mnozí byli oceněni významnými cenami a některí z nich hrají ve význačných orchestrech, či vyučují na prestižních konzervatořích a univerzitách nejen v Kanadě a Americe, ale i jinde ve světě.

Záci na svou profesorku vzpomínají jako svoují druhou matku - oceňují její neobyčejný pedagogický a lidský přístup, na humor jejich profesorce vlastní. Oceňovali její soukromé lekce, za které nežádala honorár, navštěvovala koncerty svých žáků (i když jich měla někdy až 40). Dokonce pořádala doma i pětihodinové koncerty za klavírního doprovodu manžela, na kterého také s láskou studenti vzpomínají - Vladimír jím rád dával příležitost a s radostí umisťoval talentované žáky po ukončení jejich studií ve svém orchestru. Také doprovázel na klavír studenty své manželky při četných zkouškách jen z čiré radosti z hudby. Mnoho jejich studentů, se kterými se dělili o své zkušenosti, si do svého života odnášeli manžele jako příklad pro svůj život.

Na manžele mají pěkné vzpomínky i montrealští krajané, mezi nimiž prof. Soňa Jelínková trvale propagovala českou hudbu a její manžel se zaloučil o bohatší kulturní život seniorů. Konečně, dosud je paní Soňa aktivní členkou Klubu seniorů.

Bývalí žáci prof. Soni Jelínkové, dnes významní hudebníci - např. Jean-François Rivest, profesor quebecké konzervatoře, Olivier Thouin - sólista MSO, a další - ji jménem stovek jejich žáků před jejími 90. narozeninami navrhli jako kandidátka čestného členství v Guilde des musiciennes du Québec, kde jako houslistka a profesorka současně definitivně zanechala významnou stopu. K 90. narozeninám uspřádalo na třicet jejich bývalých žáků surprise party - večer, kde ji z celého srdce poděkovali. Dodatečně i my posláme oslaveny, srdečné blahopřání a přejeme ji vše nejlepší, hlavně však stálé dobré zdraví a do mnoha dalších let jenom radost.

Ladislav Křivánek

BOHEMIAN SWING: SIDNEY, MON AMI

Čtvrték 7. listopadu od 19.30 h. v HUGH'S ROOM
2261 Dundas St. W. Toronto

Předpokládáme vysokou návštěvnost: večer propaguje torontská jazzová stanice JazzFM. Po koncertu kapela pojede na americké turné. Již nyní jsou zadány koncerty na Floridě, Georgii, v lowe a s největší pravděpodobností vystoupí kapela i v Bechetově rodišti New Orleansu!!

Těšíme se na Vaši návštěvu a na šíření jména SIDNEY BECHET - jazzman, který změnil jazz a dal mu emoční hlučku, melancholii a současně i veselí kreolské existence.

Zapište si do kalendáře KŘEST CD SIDNEY, MON AMI s kapelou Bohemian Swing, ve které bude hvězdou Brandon Walker na soprán saxofonu, dále budou hrát Ian MacGillivray - trubka, Rafael Keren - akordeon, Rachel Melas - kontrabas, David MacDougall - bicí, a Jiří Grosman - kytna a banjo.

Přijďte se potěšit hudbou Sidney Becheta, který patří k největším postavám jazzu a hudby 20. století vůbec.

Rezervace: 416-531-6604

BLAHOPŘEJEME

V této dnech se paní **Božena BRICHOVÁ** dožívá svých 95. narozenin. Do Kanady přišla po II. světové válce a pracovala zde jako účetní. Brzy se zapojila do života české komunity, především pomáhala při našich bazarech. Gratulujeme paní Brichové k významnému jubileu a do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

AM

Také pan **Jan JECH** oslaví své významné, 95. narozeniny, kterých se dožívá 19. listopadu. Když v roce 2011 ovdověl, odstěhoval se na severní Moravu do obce Mikulovice asi 15 km od Jeseníku.

Bydlí ve velmi pěkném moderním domě pro seniory s pečovatelskou službou. Na stránce www.souziti2005.webnode.cz můžete ve fotogalerii vidět různé aktivity, které tam probíhají, a také jsou tam i fotky pana Jecha. V okolí je krásná krajina, příjemné počasí a čerstvý horský vzduch. Pan Jech je velmi štěstný, ale rád vzpomíná na Montreal a všechny známé. K jeho narozeninám mi posílám kyticu gratulace - všechna nejlepší, hlavně hodně zdraví.

Jan Marek, Montrealský věstník V 11-13

ADRESY

VELVYSLANECTVÍ ČR V KANADE
251 Cooper St.,
Ottawa ON K2P 0G2
Tel: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@mzv.cz
www.mzv.cz/ottawa

GEN. KONZULÁT ČR V TORONTO
Gen. konzul VLADIMÍR RUML
2 Bloor St. W. suite 1500, Toronto
ON M4W 3E2
Tel: +1(416) 972 1476
Fax: +1(416) 972 6991
Email: toronto@mzv.cz
www.mzv.cz/toronto
Nouzové linky:
+1 (647) 282 8119
+1 (647) 406 9221

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR V CALGARY
Hon. konzul JERRY JELÍNEK
Ste. 611 – 71st Avenue SE, Calgary,
AB T2H 0S7
Tel: (403) 269 4924
Fax: (403) 261 3077
Email: calgary@mzv.cz
jelinek@terramanagement.ca

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR V MONTREALU
Hon. konzul dr. HYNEK ŽÍKOVSKÝ
1920-2020 Rue University Montréal,
Québec H3A 2A5
Tel: 1(514) 316 4383
Email: montreal@mzv.cz

VELVYSL. KANADY V PRAZE
Ve struňách 95/2, 160 00 Praha 6
Tel: (+420)272 101 800
Fax: (+420)272 101 890
Email: canada@canada.cz
www.canada.cz

ČSSK V KANADĚ
PO Box 564, 3044 Bloor St. W.
Toronto ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241
Fax: (416) 925 1940
Porady a ověřování dokladů:
Email: ustred@cssk.ca nebo toronto@cssk.ca
Torontská pobočka (416)762 6846

NOVÉ ČESKÉ DIVADLO
NEW CZECH THEATRE
348 Riverdale Ave., Toronto, ON
M4J 1A2, Tel: (416) 463 3182
Email: nove.divadlo@gmail.com

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL SV. VÁCLAVA
Rev. LIBOR ŠVORČÍK
496 Gladstone Av., Toronto, ON
M6H 3H9
Tel: (416)532 5272
Fax: (416)516 5311
www.katolik.ca

SLOV. EV. KOSTOL SV. PAVLA
Rev. LADISLAV KOZÁK
1424 Davenport Rd., Toronto ON
M6H 2H8
Tel: (416) 658 9793

RÍM. KAT. KOSTOL SV. CYRILA A METODA, farář JOZEF VAŇO
5255 Thornwood Dr., Mississauga,
ON L4Z 3J3
Tel: (905) 712 1200
Fax (905) 712 0974

THE BATA SHOE MUSEUM
327 Bloor St. W., Toronto, ON
Tel: (416) 979 7799

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
veronika.ambros@utoronto.ca

HONORÁRNÍ KONZULÁT ČR
ve Vancouveru není v provozu.

Také pan **Jan JECH** oslaví své významné, 95. narozeniny, kterých se dožívá 19. listopadu. Když v roce 2011 ovdověl, odstěhoval se na severní Moravu do obce Mikulovice asi 15 km od Jeseníku.

AM

Přijďte s rodinou a přáteli na

SOKOLSKÉ VÁNOČNÍ TRHY

NE 24. listopadu 2013 v 11:30 (do 15:00)

Hale kostela sv. Václava, 496 Gladstone Av., Toronto

ODĚDY – OBČERSTVENÍ
SVÍČKOVÁ PEČENĚ, ŘÍZKY, OBLOŽENÁ VEJCE A DALŠÍ
VAŘÍ A PEČE SESTRA Kválová

Vánoční dobroty všechno druhu, DVD, dárkové předměty, knihy a další
Zájemci o prodej vlastního božku jsou vitáni!

DOMÁCÍ VÁNOČNÍ CUKROVÍ, KNEDLÍKY, VÁNOČKY

Velká tombola! Mikulášská nadílka pro děti ve 13:30 hod.

Veškeré informace:
MARIE CRHÁKOVÁ 416 242 - 5914
Email: mariecrhak@yahoo.ca

You are cordially invited to Sokol Toronto's

ST. NICHOLAS DANCE

Saturday, November 30, 2013

St. Wenceslaus Church

496 Gladstone Avenue, Toronto

Tickets: \$25.00 Students: \$ 15.00

Dinner will be available for purchase from 7 p.m.;
dancing will start at 8 p.m.

Bring presents for your loved ones and St. Nicholas will
deliver them!

Music by Dusan Drobny

*****
Information, reservations and advance ticket sales:
Marie Crhak: 416 242 5914 mariecrhak@yahoo.ca

ČESKÁ KNIHOVNA MASARYKOVA ÚSTAVU - JE TADY PRO VÁS - PŘIJĎTE
STŘEDA 16.00 - 21.00 Info 416.439 4354

Těšíme se na své návštěvníky a jejich rodiny a přáteli. 450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto

Potkají se dva Moravané u vína.

„Tak prý bude prezident Zeman dekorovat 28. října Čubu,“ povídá první.

„Jakou čubu?“ ptá se druhý.

„Co to pleteš? Františka Čubu.“

„Toho komunistu, co dělal předsedu JZD ve Slušovicích?“

„Tož toho.“

„To má být vtip? Toho už přece vyznamenali bolševici.“

Rozhovor je vymyšlený, ale zpráva, kterou obsahuje, je pravdivá. Koluje po staré vlasti už několik dnů: prezident prý hodlá u příležitosti státního svátku založení Československa vyznamenat i Františka Čubu. Už dříve si ho vybral mezi své poradce jako experta na zemědělství. Sám Čuba se angažuje v zemanské Straně práv občanů (SPOZ)

– a to je zapotřebí náležitě ocenit. Byť logika, jaká má být použita, je... prostě zemanovská. Stačí vymyslet nějaký vtipný bonmot a „argument“ je na světě.

Minule jsem zde prezidenta chválil za jeho odvážný návrh přestěhovat českou ambasadu v Izraeli z Tel Avivu do hlavního města Jeruzaléma. Zatímco v zahraniční politice mívá Miloš Zeman dobrý úsudek (jistěže ne vždy), mnohé jeho počiny v domácí politice vyvolávají údiv, zneprávění, obavy. (Už teď se pozorovatelé domácí scény děsí toho, jak se zachová po volbách, neboť je všechno jiné než nadstranický, nestránný a „nepodpatý“ prezident – jeho nemilosrdné tažení proti pravici je stejně čítelně jako snaha protézovat jednu partu z mnoha, samozřejmě SPOZ.)

A přinejmenším rozpaky vyvolává ona zpráva týkající se vyznamenání pro Františka Čubu. Bývalého nomenklaturního komunistu, ně-

Jak devalvovat VÝROČÍ 28. ŘÍJNA

Pro ND Lubomír Stejskal

kteřížho člena ÚV KSČ a dlouholetého předsedu JZD Slušovice. Toto družstvo, v roli naprosté výjimky, mělo sloužit režimu jako jakási výkladní skříň jeho ekonomiky, ojedinělý důkaz, že i za socialismu mohou podniky prosperovat. Nebyla to „potémkinovská vesnice“, ale fungující družstvo, jakých bylo v té době ve svobodném světě nepočítané, zatímco v Československu svého druhu jedno jediné. Nikdo nepopírá Čubovu klíčovou roli na „slušovickém zázraku“ – jistěže s požehnáním komunistických bossů v Praze; kdyby ti byli proti, zameřili by s tímto JZD i se samotným Čubou. O tom si nemusíme dělat iluze. Jenomže jim se úspěch JZD Slušovice propagandisticky náramně hodil, a proto soudruha Čubu sami hned čtyřikrát vyznamenali: v roce 1962 si připnul na sako medaili Za službu (komunistické) vlasti, v osmasedmadesátém státní vyznamenání Za vynikající práci, o osm let později Rád práce a ještě před listopadem 1989 byl ověnčen titulem Hrdina socialistické práce.

Ve světle těchto faktů si musíme položit otázku: Co udělal pan Čuba po sametovém převratu tak světoborného ve prospěch republiky, svobody a demokracie, že ho chce prezident na Hradě dekorovat? Za Slušovice už odměněn byl – režimem, kterému tak oddaně sloužil, byť on sám a „jeho“ družstvu představovali jistou výjimku z pravidla.

Že JZD Slušovice bylo podníkem prosperujícím, je pravda. Stejně jako to, že z politického hlediska bylo družstvo stejně komunistickým jako každé jiné. Když jeho zaměstnanec, disident Stanislav Devátý, podepsal Chartu 77, byl z této „oázy prosperity“ nekompromisně vyhozen. Jako stovky dalších disidentů z jiných pracovišť po celém Československu.

Myslí-li to Hrad s oceněním pro bývalého dlouholetého „úspěšného“ komunistu (který by byl komunistou dodnes, nebyť převratu 1989) vážně, pak stojí za úvahu, jestli by neměl ocenit spíše bývalé bolševické kormidelníky, kteří mají jak z politického, tak i z ekonomického hlediska „zásluhu“ na tom, že občané v listopadu 89 demonstrovali za demokracii, svobodu a skutečnou prosperitu (fungující kapitalismus), protože totalitnímu systému měli plně zuby. Že je to absurdná návrh? O nic méně než Zemanův nápad dekorovat Františka Čubu.

ZAUJALO NÁS Z DOMOVINY

Když jsem před více než rokem komunikoval s Českou policií kvůli návštěvě britského islámského antisemity Haithama al-Haddada, kterého si pozvalo české Ústředí muslimských obcí, netušil jsem, že jde o více než zdvořilostní návštěvu. Šlo o vytvoření paralelního islámského práva.

Před několika týdny mne kolega upozornil na přednášku z pražské mešity, kterou si dal na své internetové stránky: Sunna.cz místopředseda Muslimské obce v Praze a pražský imám (muslimský duchovní) Samer Shehadeh. Tato přednáška mně upřímně vyzila dech. V přednášce mimo jiné zaznělo, že Haitham al-Haddad nepřijel do Prahy pouze přednášet, ale dohlednout i u stanoveného prvního kroku směrem k paralelnímu islámskému justičnímu systému v rozrůstající se muslimské komunitě, protože muslimové přeci neuznávají české soudu.

Tímto prvním krokem je takzvaná Islámská komise pro rodinu při Muslimské obci v Praze, která dle Samera Shehadeha nahrazuje českým muslimům islámský soud. Shehadeh zdůrazňuje, že muslimové tuto komisi potřebují, neboť jak říká, „muslimové neuznávají české zákony“. Podle jeho názoru by vlastně měly být české úřady rády, že si muslimové islámský soud založili, neboť tak umožňuje muslimská obec svým členům plnohodnotný islámský život u nás.

Proč plnohodnotný islámský život? Neboť podle Shehadeha pro české muslimy nemají naše zákony žádnou váhu, ale v islámu může rozhodnout o rozvozu buď manžel, nebo islámský soud. Muslimky v České republice se mohou rozvést jen se souhlasem manžela nebo islámského soudu, a muslimové tedy odmítají akceptovat rozvodové rozhodnutí neislámského (českého) soudu.

Muslimská obec v Praze si tak přisvojila „právní“ pravomoci - uzavírat sňatky, potvrzovat rozvody, pokud je třeba rozhoduje komise o ukončení manželství a podobně - které ji podle českého práva nepatří. Před několika dny jsem na záznam této přednášky a v ní obsažené tvrzení upozornil vrchního státního zástupce Iva Ištvanu, který celou věc předal pražským policistům a žalobcům k řešení.

Jak vyplývá ze slov Shehadeha měl tuto přednášku v pražské mešitě se souhlasem jeho vedení, s cílem vyvrátit „mylné“ názory těch muslimů, kteří prý rozlašovali, že Islámská komise pro rodinu a žádné sňatky uzavírána v českých mešitách neplatí, neboť jsou bez chválení českými zákony tedy nelegální. Státní orgány by tedy měly začít uvažovat i o odebrání registrace Muslimské obci, neboť prohlašovat, že pro její věřící české zákony neplatí, by mohlo být trestným činem. Během přednášky Shehadeha říká, že některé nespokojené ženy jsou s rozhodnutími Islámské komise pro rodinu (proti kterým se nemohou nikam odvolat) nespokojené, veřejně si na ně stěžu-

jí, což se mu hrubě nelibí. Ne všem se to líbí.

Jak se tedy ukazuje, ne všichni čeští muslimové souhlasí s budováním paralelního islámského justičního systému v Čechách, a vedení českých mešit proti asi povážuje za nutné proti tému „umírněný“ muslimům vést ideologickou konfrontaci.

Ovšem zneprávějící je fakt, že Shehadeh během přednášky prohlašuje, že za ním byli policisté i a agenti tajných služeb a on že je přesvědčil, že nic nehrizo. Islámská komise pro rodinu při naopak pomáhá českému státu řešit problémy v muslimské komunitě, protože muslimové přeci neuznávají české soudu.

Pokud je toto jeho tvrzení pravdivé, vrhá to velkou pochybnost na praktiky a záměry českých tajných služeb v otázce radikálního islámu. Ve vše než hodinové přednášce Shehadeh například říká, že „Děti spadají do péče matky, dokud se (znovu) nevědá. Pak už na ně nemá právo a jdou k otci.“ Neboť je-li toto výrok představitel Islámské komise pro rodinu a

zároveň pražského imáma, je jen otázkou, jak budou muslimové takového rozhodnutí vymáhat na muslimce, která má protiřečí výrok od českého soudu?

Mnoho napoví to, že podle pražského imáma takový výrok českého soudu je jen cár papíru, nic neznamená a čeští muslimové jej neuznávají. Zde je možná odpověď na to, proč je pro mnohé muslimské muže tak snadné unět děti z České republiky do muslimské země – mají k tomu vlastně souhlas české muslimské obce.

Samer Shehadeh je palestinského původu a již se „proslavil“ v roce 2005 schvalováním teroristických útoků z 11. září 2001 a 7. července 2005 a podporou sebevražedných útoků na izraelské civilisty (včetně dětí). Poté odcestoval na studia islámu do Saúdské Arábie a po návratu byl pražskými muslimy zvolen do vedení Muslimské obce v Praze a Islámskou nadaci v Praze byl dosazen do pozice imáma pražské mešity.

Zdroj: Facebook 16.10.2013 - text: Lukáš Lhořan

PODIVNÝ KONEC VOLEB V ČR

Pro ND Rudolf Jiříček

Ukončení voleb do poslanecké sněmovny přineslo očekávané překvapení. Lidé už měli dost politiků, jejich podvodů a sváří, a tak volili Andreje Babiše s nadějí, že když už je nejbohatším Čechem, tak se nebude dál snažit okrádat stát. Tato skutečnost sebrala hlasů téměř nejsilnějším stranám. ČSSD doufala, že skončí s 32%, ale najednou dostala jen 20,5 %. Toto snížení zavinil zejména Hašek, kterému lidé věřili do té chvíle, než se před volbami vyjádřil, že jim bude stačit podpora KSČM.

Pokud jde o TOP 09, tuto partu volili hlavně Pražáci. Ne kvůli volebnímu programu, ten nikdo nečte, ale proto, že v popředí je Schwarzenberg, který svou uvážlivou řečí bez napadání stranu chrání. Ale bohužel, dostali méně hlasů, protože se za ním schovává M. Kalousek, největší kmotr bývalé mafiačské koalice.

KSČM přišla jako vždy v pevném šiku. Chyběly jim jenom snad ty milionářské mundury a samopal. ODS propadla nejen proto, že její bývalý vůdce V. Klaus byl lidmi uznán jako „otec korupce a podvodů“, ale hlavně po Nečasově skandálu. Nepomohlo ani, že do svého čela rychle posadili Němcovou, která se zatím nezkompromitovala.

KDÚ-CSL, ani strana Zelených se neprosadily. Piráti je nesmyslně označení, které už kvůli tomu lidé nevolili - jen mladí.

Zemanovci SPOZ naprostě propadli, což dokazuje, jaký má vztah národ ke svému prezidentovi a jeho zastáncům.

Touha národa odstranit neduhy parlamentní demokracie, při níž se ukázalo, že její zástupci lidu spíše myslí na vlastní obohacování než na blaho národa, skončila u Babiše a Okamury. Tí do vlády nepůjdou, ale jejich cílem je zavést „přímou demokracii“ s možnostmi odvolat kteréhokoli podezřelého politika z funkce. Sestavit vládu bude těžké, protože najít partnera např. k nejsilnější ČSSD bude možné jen s přizváním TOP 09 a KDU-ČSL. Kdyby se spojili s KSČM, nastaly by asi znovu předčasně

Předčasné, plné ostudy aneb Vyhodíte ho dveřmi, vlezte oknem

Břetislav Olšer

Byly pošesté české volby, z toho druhé předčasné. A znovu se potvrdilo, že některí jsou posedlí patologickým prahnutím po moci za každou cenu, pro což jsou schopni udělat cokoli. Když je vyhodí dveřmi, vlezou oknem, mnozí dokonce i komínem, přičemž jim nevadí, že jsou s ostudou jedna ruka.

Opět dlouhé čekání na koryta vyřadilo socialisty. Jako za Jiřího Paroubka či Bohuslava Sobotky se opakováně pokoušeli od padnout vlády, povedlo se jim to až možná na popátek. A také Miloš Zeman znovu narazil; poprvé, když ho v roce 2003 podrazilo sedmadvacet českých socialistických pánu, co ho nechali se ztrapnit při prezidentské volbě.

To už měl ale za sebou křeč touhy

lustránkům. Lidé však už měli plně zuby tohoto protekcionismu a Strana práv občanů Zemanovci zůstala daleko od bran poslanecké Sněmovny. Zisk nečel dve procenta na to prospět nestáčí, ani pro prezidentské dítě. Stejně opět jako za časů tolerančních patentů se zapojil i Václav Klaus, kterému nešel pod nos politický důchod a po ostudě, co mu svouj zjevnou zkoumavostí činila jeho strana ODS, dal z trudu svoje jméno v šanci podivnému seskupení kolem nesenytné JanY Boboškové. Ta zase nechala stranou svoji milovanou stranu SUVERENITA - Blok Jany Boboškové, která vznikla na počátku roku 2011, a šla pod záštitou Klause do boje se stranickou „Hlavu vzhůru“. Zatímco Suverenita ji přinesla ales-

olser.blog.idnes.cz

stejně tak dopadla, když se ucházela o místo v Radě pro televizní a rozhlasové vysílání.

Dvakrát marně kandidovala na prezidenta ČR, z toho jednou za komunisty, pak zůstala před branami Poslanecké sněmovny, nezískala ani post pražského primátora, nedostala se ani do Senátu. V květnu 2010 se její jméno objevilo na internetovém seznamu pravicových osobností určených k likvidaci, jímž bylo na něm uvedenou osobností vyhrožováno fyzickou likvidací. A vysloužila se pro adopte dětí homosexuálními páry. Kdo si počká, ten se dočká, i manžela a dvou dcer...

Lidské bytí je jako sinusoida; zase žijeme v časech antagonistických rozdílů; v socialismu zloději kradli toaletní papír, mydlo a tužky, v kapitalismu zloději kradou fabriky vyrábějící toaletní papír, mydla a tužky. V socialismu přebytky dostávali dělnici, v kapitalismu jsou přebytkem dělnici. V socialismu kradlo hodně lidí, ale málo, v kapitalismu kradě málo lidí, ale zato hodně. V socialismu se o zlodějích psalo v černé kronicí a seděli v base, v kapitalismu se o zlodějích píše jako o celebritách a sedí v daňových rájích, v Parlamentu nebo ve vládě...

Přesně v tomto bonmot zapomněli socialisté v čele s Bohuslavem Sobotkou, co se kasal, že ho uspokojí jedině výsledek nad třetí procent. Dostali deset mří a kdyby volby trvaly o pár hodin déle, třeba kdyby se zavedlo tzv. nastavení jako v holce, dal by mu co proto i Andrej Babiš se svým ANO. Už jsem to jednou psal za vlády Jiřího Paroubka - Jak prokoukávat vlastní volby. Na omluvu Paroubka je třeba dodat, že mu zmařila úsilí proradná tzv. Kubiceho zpráva a potíže s prostatou, co přiměla Ivana Langra jit na WC a celou zprávu nechat na pospas žurnalistickým hyenám...

Inu, kdo chce kam, nechejme ho tam vlezit, aby se třeba i uškával ve vlastní kariériské štavě. Lvice tak dostala na frak, možná právě včas...

Zdroj: <http://olser.blog.idnes.cz/372420/Predcasne-volby-plne-ostudy-aneb-Vyhodite-ho-dvermi-vlezte-oknem.html>

povlád za každou cenu, když byl nucen udělat holoprt s Václavem Klausem. Napřed to byla jedna opoziční smlouva, podepsána v roce 1996. Zeman dostal křeslo předsedy PS a Klaus post premiéra. Druhá opoziční smlouva, přezdívána jako „toleranční patent“, byla podepsána v Praze 9. července 1998; role se přehodily – Klaus se stal séfem Sněmovny a Zeman premiérem. Já na bránu, brácha na mě...

Čas velesilný oponou trhnul a tito dva protagonisté se opět zapojili i ve svých kmetských letech do volb. Miloš Zeman jako prezident poslal do volb SPOZ, jejímž je čestným členem, z čeho vyplynulo, že dělal, kde mohl, reklamu svým čestným spo-

poň miliony za účast, když překročila tři procenta. Nyní to bylo jen procenta půl a nula od nuly pošla. Její ambice jsou skutečně nezdolné. V roce 2004 byla spolu s Vladimírem Železným zvolena do Evropského parlamentu za hnutí NEZÁVISLÍ, z kterého později vystoupila a stala se předsedkyní strany Politika 21. Byla členkou Výboru pro regionální rozvoj (REGI), který je příslušný pro záležitosti týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti a dalších nástrojů regionální politiky. Stala se i členkou parlamentní delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Ukrajina. Neuspěšná byla v konkuru na generální ředitelku Českého rozhlasu,

stejněho programu i KSČ u nás. Tuto taktyku před lety vystihl M. Kalousek, když viděl, že se jeho strana KDU-ČSL propadá. Stal se spolužakladatelem TOP 09 s programem, který dovolil napojení do koalice s ODS.

**ČSSD Sobotky 20,5 %
ANO Babiš 18,7 %
KSCM Filip 14,9 %
TOP 09 Schwabenberg 12,0 %
ODS Němcové 7,7 %
Úsvit Okamury 6,9 %**

stejněho programu i KSČ u nás. Tuto taktyku před lety vystihl M. Kalousek, když viděl, že se jeho strana KDU-ČSL propadá. Stal se spolužakladatelem TOP 09 s programem, který dovolil napojení do koalice s ODS.

stejně tak dopadla, když se ucházela o místo v Radě pro televizní a rozhlasové vysílání.

Dvakrát marně kandidovala na prezidenta ČR, z toho jednou za komunisty, pak zůstala před branami Poslanecké sněmovny, nezískala ani post pražského primátora, nedostala se ani do Senátu. V květnu 2010 se její jméno objevilo na internetovém seznamu pravicových osobností určených k likvidaci, jímž bylo na něm uvedenou osobností vyhrožováno fyzickou likvidací. A vysloužila se pro adopte dětí homosexuálními páry. Kdo si počká, ten se dočká, i manžela a dvou dcer...

Lidské bytí je jako sinusoida; zase žijeme v časech antagonistických rozdílů; v socialismu zloději kradli toaletní papír, mydlo a tužky, v kapitalismu zloději kradou fabriky vyrábějící toaletní papír, mydla a tužky. V socialismu přebytky dostávali dělnici, v kapitalismu jsou přebytkem dělnici. V socialismu kradlo hodně lidí, ale málo, v kapitalismu kradě málo lidí, ale zato hodně. V socialismu se o zlodějích psalo v černé kronicí a seděli v base, v kapitalismu se o zlodějích píše jako o celebritách a sedí v daňových rájích, v Parlamentu nebo ve vládě...

Přesně v tomto bonmot zapomněli socialisté v čele s Bohuslavem Sobotkou, co se kasal, že ho uspokojí jedině výsledek nad třetí procent. Dostali deset mří a kdyby volby trvaly o pár hodin déle, třeba kdyby se zavedlo tzv. nastavení jako v holce, dal by mu co proto i Andrej Babiš se svým ANO. Už jsem to jednou psal za vlády Jiřího Paroubka - Jak prokoukávat vlastní volby. Na omluvu Paroubka je třeba dodat, že mu zmařila úsilí proradná tzv. Kubiceho zpráva a potíže s prostatou, co přiměla Ivana Langra jit na WC a celou zprávu nechat na pospas žurnalistickým hyenám...

Inu, kdo chce kam, nechejme ho tam vlezit, aby se třeba i uškával ve vlastní kariériské štavě. Lvice tak dostala na frak, možná právě včas...

Zdroj: <http://olser.blog.idnes.cz/372420/Predcasne-volby-plne-ostudy-aneb-Vyhodite-ho-dvermi-vlezte-oknem.html>

Den po českých volbách jsme si smluvili rande na břehu jezera s cílem vítat východ slunce. Poprvé díky tři - Eva, Zdeněk a já - si myslíme, že zapadá slunce nad rodinou hroudu, když KSČM demokraticky zvolena bude snad i v české vládě, ale ranní kafe je libější než kafe večerní. Tak jsme v ranném srovnání zkřehli na lavici seděli a do červánku na východě hleděli a prsty si o křehký horké kávy ohřívali. Zdeněk řekl, že ho nadmíru fascinuje, jak se lidé finančně střízliví, dokonce šetrní ve své rodině, doveďou věci státních peněz chovat coby opilý námořníků dovolenoucí v přístavu. Eva navázala, že český volič asi doufá, že levicová vláda dokáže z níčeho postavit dům, a já dodal, že si Češi vyvoluti kozla zahradníkem. Ovšem dodala, že zhnusení tradičními stranami si zvolili také jakési hnutí ANO, ačkoliv se mohli použít z hlouposti zvolené strany Věci Veřejné v předešlých volbách.

Vycházející slunce z jezera Ramsey rozložilo zářivé paprsky na vodní hladinu a Zdeněk, zachvácen tou krásou, začal zpívat starou písni Londýn hoří, Londýn hoří, oheň, oheň a my se přidali druhým a třetím hlasem jak se patří, když jsme co mládež vitali rozhořčující ohn-

Co víc říct, než ACH ACH po těch českých volbách... Pro ND Rosťa Firla

vou hranici táborku. Nikde blízko nebylo v tom nedlouhém říjnovém ránu živěčka, takže jsme se nestyděli vítat slunce zpěvem nahlás.

Když jsme dozípvali třetí sloku písni Oheň, zastál jsme se českých voličů: Američani nezvili prezidenta o nic chytřejí, když si zvolili Obamu, který zdvojnásobil státní dluh Ameriky na kolosálných 17 bilionů, a toto zvýšení utvrdil souhlasem Kongresu minulý týden. Pravda, řekla Eva no oko shovívavě, protože voliči zpravidla nevědě, že vláda má pouze dvě cesty, jak financovat státní výdaje: zaprvé zvýšení daní, což nepocítí daňoví poplatníci okamžitě, anebo zvýšením státního dluhu, což nepocítí daňoví poplatníci, ale jejich potomci, až budou přebíjet státní dluh spálcet. Slunce už vyslo z vody a leželo na hladině jezera jako obrovský pomeranč k nakousnutí. Zdeněk otočil hlavu a řekl hrobovým hlasem: česká levicová politika se ted přituli na východ k Moskvě. To se zajistí stane, protože Západ má plně práce udržet finančně nad vodou krachující Řecko, Itálii, Španělsko a Portugalsko, kde také vládnou politici druhu opilých námořníků...

Slunce začínalo hrát, a nechtělo se mi myslit na mráz přicházející z Moskvy do naší rodné země, ale Zdeněk i Eva viděli příklopy k Moskvě jako katastrofu společně nahlás láli komunistům. Zdeněk připomněl krach koruny v květnu 1953, jak tehdy komunisté ozebrali národ o úspory. Tato vzpomínka Eva podržela a řekla, že určitě neděl tisíce mladých Čechů balí kufry a mizí ze země, kde komunisté budou hrát druhé housle a usilovat o první.

Tuším exodus z Čech, opakovala. Já také, řekl Zdeněk, a oba se obrátili na mne s otázkou, jestli taky tuším exodus z Čech. Zaváhal jsem a po odklade zamumlal, že by právě ted' mohli levicoví zaražovat vystoupení Česka z Evropské unie, a tím zaražit exodus, a vztýčit nové ostnaté ploty jak tomu bylo, když jsme prchali my, abychom sobě a potomkům posichovali lepší budoucnost... Přiznávám, že jsem za 33 let života v Kanadě nikomu nedoporučil emigraci, ani život v cizině, protože to je perný chlebíček a ne každý má na to žaludek; vždyž znám dosť emigrantů, kteří nenašli v cizině nový domov, který si za více peněz nevybudovali a v myšlenkách jsou pořád doma v české kotlině; kolik znám lidí, kteří nezvládli nový jazyk a nové zvyky a stejnými slovy, jak spíšili za nepořádky ve své rodiné zemi, spíšají i zemi nové. Zdeněk se zamračil a optal se přímo: Jsi šťastný? Ano, jsem, řekl jsem pevně, ale právě ted' mám na myslí, že jsme měli kliku, že jsme se naučili milovat svou novou zemi a kanadský lid a demokratický systém, což není každému dáno, že dokáže fungovat disciplinovaně ve věcech finančních i emocionálních.

Zmlkl jsem, protože to ráno na břehu jezera bylo velice krásné a nechtělo se mi víc krákorat jako havran o české budoucnosti, která asi nebude růžová. Eva tu moji starost o výhled v rodiné zemi vycitila a navrhla snídat večeře smažené na slanině. A šli jsme domů snídat a už jsme více o výsledcích českých voleb nemluvili. Nechtěli jsme si to náherně a slunné nedělní ráno kazit.

Téma Dušiček, a tedy smrti, začalo pro mě tento rok ožívat již v červenci, když mi spolužák LH oznámil, že si pořídil hrobku, čímž mi připomněl smrtelnost.

Pár týdnů potom jsme odletěli do Verony na svatbu a do Říma na prázdniny. V Římě nás potěšili svou účastí přátelé z rodné Ostravy, a při jedné večerní besedě po výtečné italské večeři jsme si vzpomněli na spolužáka a vyprávěl jsem o jeho hrobce. A tu jsem si vzpomněl i rodinnou hrobku na hřbitově ve Slezské Ostravě. Přátelé se nabídli, že na Dušičky hrob navštíví a zapálí tam svíčku, což mne potěšilo.

Včera jsem dostal zprávu a obrázky, že svému slibu dostali a že a hrob mých rodičů navštívili a dušičkám našich drahých zapálili svíčky... velice mne to dojalo, protože od smrti mých drahých rodičů uplynulo 12 let a 12 let jsme Moravu nenaštívili.

Pochopitelně, masové navštěvování hřbitova se v Kanadě nedělá, často jsou hroby na počátku listopadu pokryté sněhem namísto věnci květin a planoucích svíček. Zpravidla zapálíme svíčku u fotografie svých drahých zesnulých, ale na tradiční návštěvu hřbitova vzpomínám co na krásnou tradici, na kterou Češi v Česku dbají a své zesnulé vroucně vzpomínají.

Moje maminka říkala, že není mrtev, kdo není zapomenut.

Na Dušičky

Pro ND Rošta Firla

Rok co rok se na Dušičky naše rodina sešla u hrobu a potom u velikého oběda s pečenou husou upravenou po židovském způsobu od prateky Malvy.

Malva byla Židovka, která se někdy ve 30. letech provdala za prastrýce Teodora, bratra babičky z otcovy strany. Vzali se proti odporu celé Firlovic rodiny, protože Slezsko je tradičně antisemitský kraj, jak dotvrduje slavný slezský bard Petr Bezruč v básni Papírový Mojšl:

Z Polské příježdí žid k nám pod Beskydem,
za pět roků ves má - napřed víme -
kdysi žebrák, nyní oře lidem,
u všech děvuch má ius noctis primae

Tedy Teodor se oženil s Malvou a z rodiny byl vymeten; když nacisti zabrali Ostravu a utili Teodora, aby Malvu opustil, jak to učinili mnozí v té hrušné obdobě Protektorátu. Teodor odmítl a Malva, jediná z rodiny Konigbergrů, nešla do plynu.

Mám před očima ten hrob na židovském hřbitově v Ostravě, který už tam není - černý pomník a na něm 27 jmen Konigbergrů, kteří skončili v plynové komoře. Nejstarší na tom seznamu jmen měl 83 let a nejmladší 16 měsíců. Malva zapalovala svíčky a plakala. Po trýzně pak hostila celou rodinu husou a dobratami, a moji mamince zpravidla bylo špatně, jak si pochutnávala vic než bylo zdrávo, a tento rituál se rok co rok opakoval až do naší emigrace v r. 1980.

Malva s Teodorem nám psali krásné dopisy, drželi nám palce podle vzoru tradice toulavých Židů, kteří putovali za štěstím do přiznivější země.

Po sametové revoluci Eva letěla na první návštěvu do Ostravy a také návštívila staroušky Malvu a Teodora. Byli velice šťastní z tohoto setkání a na cestu zpátky do Ontaria Malva zabálila do krabice vzácný křišťálový servis, svou památku na rodinu Konigbergrovou, a řekla Evě, že ten servis patří do nejstatečnější rodiny v rodu Firlů. Eva přivezla křišťál do Sudbury, vyprávěla našim synkům story o Malvě a Teodorovi. Servis je nejvzácnější starožitnost, co doma máme.

Uplynulo 20 let a nás syn Petr nazval svého novorozeného syna Theodore a vysvětlil nám, že nazval synka po hrdinovi firlovské rodiny a my jsme slibili, že vzácný křišťál pro Malvě a Teodorovou bude jednou patřit Theodorovi.

Ale když to bude, to nevím, když jsme živí a zdraví a slavíme dušičky našich drahých zesnulých s vědomím, že kdo je vzpomínán, není mrtev...

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

► ze str. 2 jako obvykle velký výběr moučníků a domácí vánocní pečivo. Uvítáme, když nám budeš chtít během bazaru pomoci ať už s přípravou, prodejem nebo s úklidem. V tom případě zavolejte Emu Košackou (514.735 5795) nebo Míšu Fuchsovou (514.737 8325).

Pokud chcete pomoci s vánocním cukroví, a máte v úmyslu pro bazar cukroví koupit, v tom případě prosime, abyste raději darovali finanční příspěvek. Balení cukroví bude je připraveno na ÚT 5.11. ve 14.00 h. v Českém domě, 6540 McLynn.

Pokud máte doma knihy, volejte nejprve Aleně Martíně 514.484 6177 nebo Emě Košacké 514.735 5795, abychom dohodli odvoz. Nevozte knihy přímo na bazar, je třeba je předem protřídit a srovnat na stoly. Zájem je především o dětské knížky, humor a detektivky. (Ema Košacká)

Ne 10.11. v 17.00 - Valná hromada Sokola Montreal, Restaurant Prague, 5613 Côte-des-Neiges +

ST 13.11. ve 12.30 - schůzka Klubu seniorů, Čs. dům, 6540 McLynn

PÁ 15.11. v 17.00 (do 19.00) - recepce na Velvyslanectví ČR, 251 Cooper Street, Ottawa, u příležitosti státního svátku ČR

NE 17.11. v 11.00 - bohoslužby, kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke W.

ÚT 19.11. v 19.30 - schůze výboru Čs. sdružení, Český dům, 6540 McLynn

SO 23.11. ve 20.00 - pořádá Sokol a ČSSK Mikulášskou zábavu, sál hala kostela sv. Cyrila a Metoděje, 7187 - 2nd Avenue (roh Jean Talon). K tanci bude hrát kapela Edelweiss. Půlnocní tombola. Mikuláš nadělí dárky, které přinesete (poštovné \$1 za dárek), vstupné \$20.00 dospělí, \$15.00 studenti a senioři, děti do 12 let zdarma. Info a lístky: 514.737 8325, 514.735 5795 a 514.484 6177 (AM)

ST 27.11. ve 12.30 - schůzka Klubu seniorů, Čs. dům, 6540 McLynn

NE 1.12. v 15.00 - Mikulášská nadílka pro děti, lounge kostela St. Ignatius, 4455 West Broadway

NE 1.12. v 15.00 - Mikulášská nadílka pro děti v salonku kostela sv. Ignáce, 4455 West Broadway, vstup volný. Mikuláš bude rozdávat dětem dárky, které přinesete. Prosím, sdělte do 10. 11. Aleně Martíně, s kolika dětmi chcete přijít, tel. 514.484 6177 nebo emailem amartini@yahoo.com. (AM)

HOSTÝN

Tábor Hostýn má za sebou dříšší úspěšný sezónu. Ostává iž zrekapitulovala tohotočné hlavné aktivity. Po júnových jarných brigádách tím vedený Josefem Maxantom a hlavnou kuchářkou Miladou rozběhol tradičný trojčíždňový dětský tábor. Následovala Slovenský piknik v spolupráci s Kanadskou slovenskou ligou. Ako každý rok predovšetkým seniori využili Ligou zorganizovaný autobus z Montrealu na Hostýn. Počasí bolo výborné a účast bola vysoká. Mládež a rodiny s deťmi si užili krásny deň na pláži. Svojou prítomnosťou nás poctil pán Dezider Michaletz, honorárny konzul Slovenskej republiky.

Tradičná pút začala slabým daždom. Organizátori však boli pripravení a hostia mali možnosť sa zabávať nielen v klubovni, ale aj pod pláteným přistřekom pri stánku. Následovala každoročná týždenná dovolenka kresťanských rodin z Toronto a okolia. Mládež si pochutnala na opekanom prasati v septembri a další víkend sa zíšli

vedúci z detského táboru. S prichádzajúcou zimnou sezónou sme postupne tábor pripravili na zimu.

Aj touto cestou sa chceme podakovať všetkým dobrovoľníkom a sponzorom, bez ktorých by prevádzka táboru nebola možná. Zo sponzorov dákujeme hlavne Ministerstvu zahraničných vecí Českej republiky, Kanadskej slovenskej ligie a následujúcim darcom do tomboly: L'Amére à boire Inc., Adams Viennese Bakery, Fairmount Meat Market & Delicatessen, Restaurant Bohemia, Frances Maxant. Tábor Hostýn je už zatvorený na zimu. Do videnia v lete 2014!

Miro Seben, Montrelasky vestnik V11-13

ORCHESTR LÉKAŘSKÉ FAKULTY

univerzity McGill nazvaný „I Medici di McGill“ chystá v sezóne 2013-2014 několik zajímavých koncertů. Dva z nich jsou pořádány u příležitosti stáho výročí úmrtí Antonína Dvořáka a jedním ze solistů je i nám známý Martin Karliček. Orchestr „I Medici di McGill“ byl založen v roce 1989 iniciativou Dr. Ante Padjena (původem z Chorvatska) a v jeho čele je dirigent Iwan Edwards, který převzal vedení po Wandě Kaluzny. V orchestru se za čtvrt století existence vystřídalo přes 300 hudebníků z řad doktorů, studentů a dalších pracovníků lékařské fakulty McGill. Více: www.imedici.mcgill.ca.

PROGRAM SEZÓNY:

FALL PUBLIC CONCERT

Sunday, November 24, 2013, 4:00 PM, Notre Dame de Grace Church, 5333 Notre-Dame-de-Grâce, Montreal Soloist: Emmanuel Vukovich, violin.

BENEFIT CONCERT FOR EL SISTEMA PROGRAM

PÁ 28.2.2014 - St. Gabriel Church, 2157 Centre Street, Montreal, Soloist: Stéphane Tétreault, cello, Programme: Antonín Dvořák, Cello Concerto, Op 104, and Symphony No 5, op 95, „New World“

26TH CONCERT - LECTURE ON BIOLOGY OF MUSIC
SO 26.4.2014 v 16.00 - Pollack Hall, McGill University, 555 Sherbrooke Street W, Montreal, Soloist: Martin Karliček, piano.

Tickets: \$20 regular; \$10 students for all the performances.

Finanční podporu na věstník pošlete laskavě na adresu 5080 Glencain Ave., Montreal, QC H3W 2B4. Více: montrealvestnik@gmail.com, www.montrealvestnik.com. Czech and Slovak Vestnik - dotazy a informace můžete posílat na montrealvestnik@gmail.com.

Info z tiskoviny Montrealský věstník, 2013

VANCOUVER

NE 3.11. ve 13.00 (do 15.00) pořádá pobočka ČSSK předvánoční a knižní bazar, Slovenian Hall, Burnaby

NE 8.12. v 15.00 - Mikulášská nadílka, Jaycee House, North Vancouver, pořádá pobočka ČSSK. Více info na webu www.cssk.ca anebo na Facebooku.

Už jste četli nový Zpravodaj vancouververské odbočky ČSSK? Vychází čtyřikrát ročně a řídí jej Blanka Ondrešáková. Nové číslo si určitě nenechte ujít. Případné dary na podporu vydávání zasílejte na adresu Czech and Slovak Association, 797-916 West Broadway, Vancouver, BC, V5Z 1K7.

WINNIPEG

ČASOPIS Pramen

vydává odbočka ČSSK ve Winnipegu, vychází čtyřikrát do roka. Zájemci, napište si o něj na adresu Czech and Slovak Association of Canada, Winnipeg Branch, Attn. Pramen, PO BOX 1732, Winnipeg, Manitoba, Ca, R3C 2Z9. Každá finanční podpora je vítána třeba uplatněním inzerátu. Tel. 204.256 3713, email: mishagogel@shaw.ca

Darujte Nový domov
objednejte na 416. 439 9557 roční předplatné \$46 v Kanadě

ČERNÉ MRAKY NAD EVROPOU

Pro ND Rudolf Jiříček

V posledním čtvrtstoletí prošla ekonomika našeho státu několika změnami, k nimž patří opuštění státem řízeného hospodářství, které bylo zaměněno za tržní systém západní Evropy. Do ČR pronikla hlavně jeho část, dotykající se konkurenčního principu, který měl výradit méně schopné firmy a nastolit fungující systém výměny zboží. Ale už při této transformaci dostala ČR dvě morové rány. K první patří privatizační program, jehož výsledek komentoval zejména Václav Klaus ve své knize (1999). Země, kde se již dva roky nevládne. Na str. 25-26 říká: „V r. 1989 pracovalo v českém průmyslu 2,2 mil. lidí, ale v r. 1997 už jen 1,3 mil. a v r. 1999 ještě o 50 tisíc méně. Z českého průmyslu tak díky masivní strukturalizaci odešlo že za 9 let zhruba 950 tisíc pracovníků.“

To, že na dlažbu bylo vyhozeno kolmo milionu lidí, ho vůbec nezajímalo! Ale mělo, protože se tím výrazně snížila koupěschopnost obyvatelstva. Místo aby pro ně byla nalezena nová místa, vpustil do země západní super a hypermarkety, které zabrdily obnovení soukromých obchodníků i řemeslníků. Odnášejí si až 260 mld. Kč ročně. Také toto opatření si vyžádalo svůj podíl v nezaměstnanosti. Nás největší ekonom zájem má na lidských článech v ekonomickém řetězci. Ale co se dělo dál, to překonalo původní verzi kapitalismu, k němuž se chtěla naše země vrátit.

Nás podnikatelský systém se v honbě za penězi vymkl vládním opatřením. Nejprve přišel na možnost zbytek firem, které zůstaly po privatizaci, prodát do „třetího světa“. Začal modelovat moderní trendy amerického systému, v němž velké množství firem bylo přesunuto do Asie, kde byla pracovní síla levnější. Tento trend sice vedl k obohacení podnikatelů, ale po sobě zanechal stále stoupající nezaměstnanost v USA, končící letos až vyhrocením možného bankrotu ze zadlužování.

Stejné důsledky ve vyšší nezaměstnanosti měl - a dosud má - i v ČR. Z ní se odstěhovaly známé firmy do zahraničí. Patřily k nim jihočeská SOKO-KSI zápalky, které putovaly ze Sušic do Indie. Další oběti se stala pražská

čokoládovna Orion, založená r. 1896. Její výrobky zajišťovaly závody Maryša, Sfinx, Diana, Zora, Orion, Velim, Lipo, Soja, Deli, Opavia aj. Jejími akcionáři se staly dvě francouzské firmy Nestlé a BSN. Tradiční mražená ze-

lenina z Mochova východně od Prahy se už vyrábí v Gross Enzersdorfu v Rakousku. Většina mražené zeleniny se dováží z Polska, Francie a Belgie. Koncern tukových závodů Unilever z Nelahozevsi, který dával do naší sítě značky Perla, Flora, Rama a Hera dal výpověď svým 600 zaměstnancům. Hera k nám nyní přichází z polských Katowic. Sedlčanský hermelín převzala firma Bongrain z Polska. Část tavených sýrů, které se vyráběly v Želetavě na Třebíčsku přes 100 let, vyrábí od r. 2000 francouzský koncern Bel a část k nám přichází z Michalovců z východního Slovenska. Káva Jihlavanka se přesunula do koncernu Tchibo do Vídni. Sunar ze Zábrusu na Moravě odpůl do Velké Británie a Španělska. Tužky Koh-i-noor se vyrábí v Rusku, Bulharsku a Číně. Tam odcestovaly i naše elektrospotřebiče. Pivo Starobrně v plastových lahvičích se vaří a stáčí v Hurbanově na Slovensku, v maďarské Budapešti se naopak stáčí naše pivo Klasik a Primus. Škodovku Mladá Boleslav vlastní většinový německý koncern Volkswagen. V jeho filiále v Šanghaji se vyrábějí modely značek Fabia, Octavia, Superb, Yeti. Motocykly Jawa skončily v Argentině. Z Českých aerolinií s 26 letadly o hodnotě 148 mil. Kč byl prodán menšinový podíl 44 % dopravci Korean Air za 67,5 mil. Kč. Nezaměstnanost u nás rychle stoupala. Od r. 1993 do 2011 krachovalo v ČR téměř 19,000 firem.

Od vstupu do EU už nejsme vývozci cukru, nepěstujeme cukrovku, většina cukrovarů byla zrušena. Také už nemáme výprávy a slepičí farmy, dovážíme maso z Německa a Polska. Za to děkujeme našim politickým záslupcům v EU.

Dalšími kroky českých podnikatelů, které podkopaly naši ekonomiku, byly „daňové ráje“, které přinesly také další vlnu nezaměstnanosti. Podle České informační kapitálové agentury (ČEKA) sídlilo v r. 2012 v daňových rájích 12,046 českých společností. Patřily k nim Nizozemsko (4519), USA (2873), Kypr (1784), Lucembursko (1179), Seychely (465), Paňenské ostrovy (446), Lichtenštejnsko (260), Panama (193), Belize (106), Gibraltar (73), Monako (51), Bahamy (41), Kajmanské ostrovy (36), Nizozemské Antily (16), Bermudy (4). Kypr je centrem pro bývalou sovětskou KGB a vojenskou Guru, které zde mají uloženo kolem 20 mld. USD.

Nezůstalo však u tohoto fenoménu. Objevil se nový, s nímž nikdo nepočítal. Do bohatých států západní Evropy začaly proutit miliony imigrantů z „třetího světa“ za prací i pohodlným životem. Většinu z nich využily firmy pro nízké mzdy, jež přinesly novou vlnu nezaměstnanosti vlastních občanů. Vše začalo už ve Francii, kde na práce na ulicích byli

zaměstnáni arabští přistěhovalci z Alžírska i Tunisu, zatímco domácnosti začali věst Portugalci. Příval imigrantů do Itálie byl letos i v minulosti často spojen s havárií potápející se lodí. Do Německa přišlo během posledních let kolem 4 mil. muslimů, soustředujících se kolem průmyslových center: Berlín 150 tis., Hamburg 85 tis., Kolín n. Rýnem 83 tis., Mnichov 54 tis., Frankfurt 50 tis., Duisburg 46 tis., Stuttgart 30 tis. Za mužem, který zde dostal práci, přecestovalo dalších 5-10 členů rodiny. Dnes tu

žije z celkového počtu 1/3 mladých pod 18 let. Jejich způsob života se velice liší od evropského – typické je především náboženství, pro které už muselo být v zemi vystavěna síť mešit. Z větší časti patří k sunnitům, z menší šířit. Jejich zvláštní oděv, zejména u žen, zákaz jíst např. veprové maso, pohližení na psí mazličky německých rodin s pohrdáním až začíná místním vadit. V rámci jejich charitativních organizací se shromažďují už ve vlastních restauracích, sledují TV a Džazíra nebo al Arabiya, výtvarné oblasti s jinými zvyky. Patří k nim i pohřeb zesnulých, které hali do látky, bez rakve a pohřbívají je ve směru Mekky. Proto je jim povoleno zakládat vlastní hřbitovy. Ovšem jejich porodnost je daleko větší než u německých obyvatel, ačkoli - kdo je dnes Němcem, když nově narození už mají tamější příslušnost?

Ostatně, v ČR, podobně jako v Polsku, přebývá ve svých stáncích přes 50 tis. Vietnamců. Jsou skromní a pracovití, ale jejich bosové je zásobují také padělky zboží světoznámých značek. Jsou zde tisíce Ukrajinců, které zaměstnávají často nezákoně podnikatelé za nízkou mzdu. Stěhují se sem Rusové, jejichž zbohatlici už ovládají lázně v Karlových Varech, nemluvě o tradiční národnostní menšině: za první republiku žilo v ČSR 1500 Romů, za 2. sv. války 7500, po válce žilo u nás jen 580 Romů. Dnes se v ČR odhaduje jejich počet na 250-300 tis., na Slovensku asi 500 tis., v Maďarsku 600 tis., v Bulharsku 700 tis. a v Rumunsku až 1,4 mil.

Národy sdružené do Evropské unie se najednou dostaly do netušených klešťí. V zápalu ekonomiky opomněly imigraci obyvatel „třetího světa“ do svých zemí, kde tvoří výrazné etnické menšiny. Tvářnost Evropy se mění. Zatímco populace původních obyvatel se namnoze snižuje kvůli schopnosti rodin se užít, početnost imigrantů rychle stoupá a mění v mozaiku arabských, vietnamských, čínských, ukrajinských, romských a jiných. Přitom počet nezaměstnaných obyvatel klasických zemí stoupá. Nikdo netuší, kdo zavede nové imigraci zákony a jak se vypořádat s problémy nezaměstnanosti vlastních lidí při konkurenci imigrantů.

Dopis: Z AMERICKÉ EXPEDICE

MILÍ ČTENÁŘI,
právě jsem se vrátil z Ameriky. Pišu hekticky, hektické dva týdny, co se týká zážitků i rozloží, mám totiž za sebou.

Základnou jsem měl v Torontu u Ivana Rázla a jeho ženy Margaret. S Ivanem se známe přes šedesát let. Ve Zlíně u řeky Dřevnice (kam se hrabe Hudson River) patřil k partě mých kamarádů. Před pětačtyřiceti lety emigroval. Jeho buickem jsme najezdili tisíce kilometrů od přírodní rezervace Algonquin (kde vrcholilo indiánské léto a vylily vlny), přes Ottawu a Batawu (v továrně už se – stejně jako ve Zlíně – boty nevyrábějí) až po jezero Crowe Lake s chatou Otto Dicara, který byl u Baťi mužem č. 2. Už zemřel. Tu zpomalil. Dlouho do noci jsme listovali vzácnými dokumenty: písemnostmi o Sokolu, kresbami Joži Upryk, myšlenkami J. A. Baťi, unikátním albem fotografií Eduarda Ingrise (později, nad běsnícím kotlem, mi hukot Niagara připomněl jeho píseň), ale největší sílu měly vzpomínky Alice Masarykové. Buši mi srdce. Jedme dál. Kolem farem, lesů a jezer, u kterých odpovídají husy tahnoucí k jihu. Přes cestu přebíhá pár divokých krocánů. Je neděle. V osadě Wilno jdeme do kostela. Je plný, slyšíme polské kázání,jenže před námi jsou další farmy, města, velkoměsta, je čtvrtk. A už jsme z Kanady v USA, daleko až do Buffalem. Další rozsáhlá rezervace, již protéká Sasquatch River. Binghampton, tady učil na univerzitě Ota Ulíč. West Point (pokouším se naládat kanon), rychle se stímává, projíždíme Bronxem, ocitáme na Manhattenu: v pupku světa. I tu je Algonquin. Jenže Hotel. Scházeli se v něm spisovatelé tzv. Ztracené generace. Taky mám pocit ztracenec. Kousek dál, proti proudu Hudsonu je Yonkers, narodila se tu maminka, dům už není. V kostele za ní, tetu Olu a prarodiče zapalují svíčky.

Odbočím. V Literárkách č. 40 vyšel dopis Jindřicha Tiché z Nového Zélandu. Komentuje Pohár Ameriky, což je závod plachetnic, který Novozélandané prožívají vásnivě jako Češi hokej. Finále jsem viděl v Montrealu. Krajané Regina a Láďa Mišnerovi mě pozvali k večeři „okořenili“ jsme si jí sledováním přenosu. Vyhýrali Spojené státy. Prozaicka Tichá komentovala slovy: „Teď má celá země trochu kocovinu, i když je jasné, že nás neporazil lepší soupeř, ale větší balík peněz.“ Těž jsme fandili poraženým, a nebyt výborného jídla, kocovina by nás taky zasáhla. Tož tak, Jindro. A gratuluji ti k další knížce – Hledání pravdy.

Nejdůležitější poznání jsem si přivezl z Toronto. Žije tam spousta krajanů. Někteří se pravidelně scházejí v hospodě Scotland Yard. Mají tam kout s knihovnou, bylo mi s nimi (s Renatou, Jiřím, Pavlem, Mirkem, Dášou, Janem...) moc fajn. Jejich spojenci je torentské Nové divadlo, kde některí hrají, jiní pomáhají. Tradice sahá do mezičálečních let a posily ji emigranti vlny. Nadšenci uvedli desítky inscenací, čili tisíce představení pro tisíce diváků. Kromě divadelníků působí v Torontě m. sportovní spolky, náboženská společenství a společnost pořádající koncerty.

No a mě osobně přijemně překvapil Masaryktown. Vedle české restaurace a jiných zařízení tam sídlí čtrnáctideník NOVÝ DOMOV (séfredaktorka Věra Kohoutová). Jde o čtvrt noviny se záběrem od politiky přes informační články k článkům až po publicistiku týkající se kultury a analyzující společenská téma vč. rozhovorů se zajímavými lidmi.

Pozor! V Novém divadle vrcholí přípravy na inscenaci Světáků podle filmu Zdeňka Podskalského a Vratislava Blažka. Premiéra se uskuteční v Maja Prentice Theatre už v pátek 25. 10. ve 20 hod. Zájemci z ČR mají nejvýšší čas k rezervaci vstupenek (o letenkách a vyřízení viz nemluvě).

Zdroj: <http://www.literarky.cz/online/178-offline/16052-dopis-znamericke-expedice,17.10.2013>

Pozn. redakce:

Antonín Bajara (*30. května 1942 Zlín) je český spisovatel. Narodil se v lékařské rodině. Vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Brně, poté pracoval v oboru: v letech 1965–1973 jako zootechnik v JZD v Želechovicích nad Dřevnicí, později jako zaměstnanec zemědělského laboratoře.

V roce 1991 se stal redaktorem brněnské redakce Československého rozhlasu, od roku 1992 působil v deníku Prostor, později v časopise Týden a souběžně byl redaktorem Svobodné Evropy. Od roku 2011 je členem Rady České televize. Od roku 1996 vede semináře tvůrčího psaní na Univerzitě Palackého v Olomouci a na Univerzitě Tomáše Baťi ve Zlíně. Je spoluzařaditelem časopisu pro kulturu a společenské dění Zlínského kraje Zvuk, byl také u vzniku pěveckého spolku Wlastenci při Českém centru Mezinárodního PEN klubu.

Autor vydal již devět knížek, z nichž byly oceněny cenami: Výroční cenou nakladatelství Mladá fronta román Dueley, Ocenění v soutěži Evropský fejeton Brno 1993, Cenu Křepeček (1994) získal za tvůrčí podíl na publicistickém pořadu Hlas y ohlas y domov a Radia Svobodná Evropa, prestižní cenou Magnesia Litera je oceněn román Zvlčení (2004) a Státní cena za literaturu za román Na krásné modré Dřevnici (2010) je zatím oceněním posledním. (Zdroj Wikipedia)

Osobní setkání se známým českým spisovatelem v redakci Nový domov bylo i přes ryzé pracovní zaměření a přes svoji krátkost velice přijemné. Přejeme autorovi a univerzitnímu pedagogovi další literární i osobní úspěchy.

SVĚTÁCI V RYTMU SWINGU

Ano, Světáci v rytmu swingu: dynamické, barevné, živé, promyšlené a technicky a organizačně náročné představení bylo bohatě navštívěno, jakkoliv se to tak ještě několik hodin předtím nejedilo. Dobrá zpráva z pátéční večerní premiéry adaptace filmových Světáků na divadelní scénu Nového divadla 25. října se rozle-

těla, a i ti, co váhali, svoje rozhodnutí evidentně přehodnotili.

Každé z představení zdobila aura pocitu, že obě strany vědí, o čem je ve zdánlivě nelogických dialožích řeč. Prostě český humor si každý vychutnával po svém, také hlasitým smíchem, potleskem, mohutnými gratulacemi po představení, emai-

lem poděkování na facebooku (Nové divadlo Toronto), spontánním vniknutím do šatny, aby potáhlí pravici roznašečům veselí.

Dramatizace filmových Světáků (Zdeňka Podskalského a Vratislava Blažka z roku 1969) byla až nečekaně náročná práce, přiznala režisérka v jedné slabé chvíli. Naštěstí hned po rozhodnutí upustila v červenci hořecnaté přípravy a natolik se vnorila do práce, že i pro ni bylo těžké svoje "ano" vzít zpátky. A to i za okolnosti, že ji každou chvíliku někdo na zkouškách chyběl, v jednu chvíli dokonce neměla až čtyři herce, takže zaskočila každý, kdo měl ruce nohy.

Také si uvědomovala, že filmová kamera je intimnější a nabízí větší množství vjemů – na scéně nelze fici "stříh" a jedeme na druhý výstup... Režisérka Jana Fabiánová se rozholila všechny změny v zájmu zachování dynamiky hry – málem i převleky – řešit před očima diváků, kteří tak měli až vzácnou možnost vidět, jak se ve svěžím rytmu swingu (jindy za oponou) pracuje.

Jenom pro zajímavost si vymenujme, jak šly některé scény po sobě, nepočítaje to u hudebního čísla a písne sónistů – Světáci v restauraci, Maringotka - diskuse světáků, Krejčovský salon, Trčkové rozbité okno, Trčková byt se Zuzanou, Trčková byt - milenecká scéna s Božkou, Maringotka - výměna fotek na zdi, Světáci v knihovně, Policejní stanice, Maringotka - album s profesorem, Světáci u Trčkové o lekcích, Jaroušek u Trčkové, Maringotka - světáci mají konverzaci s profesorem, Restaurace - Trčková se světákami, Trčková byt – sedí u ní světáci, Světáčky studují své role

Diváci byli bezvadní - vytvořili hercům úžasné podmínky pro jejich tvůrčí práci...

Jana Fabiánová a spolek ND na setkání s generálním konzulem ČR v Torontu Vladimírem Rumlem v divadle po představení

u Trčkové, Maringotka s profesorem - nové obleky, Restaurace pro šest - opila scéna, Dialog kapitána s profesorem, Byt u Trčkové - páry se baví, Příchod Jarouška, Finále... Ize si představit něco více zavádějícího? Herci se otáčeli z jednoho kousku prostoru do druhého, technický personál dotahoval přestavby, a když se něco nestíhlo v přímluvě, museli si poradit ti, kteří v prostoru zrovna hráli nebo zpívali.

Také nelze jinak, než ocenit režisérčin smysl pro výběr herců při obsazování

postav. Nejenže sedly typově, ale její důslednost ve vedení dala možnost vytvořit charaktery naprostě věrohodné. A když se jejich představitelé nechali vést, úspěch byl zaručený. Do s přehledem jednajícího Gustava obsadila Bohdana Zatwkaniuka, cholerika Tondu ztvárnili Jiří Jančárek st., živočinného klíðase Honzu pak Petr Kohout. Naivní až hloupoučkou Marcelu svěřila Lence Kimle (ve skutečnosti naopak vzdělané), člověčinou až živočišnou vonici Božku ztvárnili ▶

Zleva: Bohdan Zatwkaniuk (Gustav), Petr Kohout (Honza), Jarek Čihal (profesor), Jiří Jančárek st. (jako Tonda)

Zleva: Lenka Kimla (Marcela), Lenka Nováková (Trčková), Adriana Kondrová-Soudek (Božka), Radka Tamchynová (Zuzana)

Zleva stojící: Martin Marton, Petr Smetana, Jiří Jančárek ml., Eliška Köhlerová, Gábi Kupčíková, Bohdan Zatwkaniuk (za ní), Dagmar Kalovská, Jiří Jančárek st. (za ní), Petr a Věra Kohoutovi, Radka Tamchynová (v koloboučku), Lenka Kimla, Adriana Kontravá-Soudek, Zuzana Matejková, Zuzka Borovjaková, Martin Bonhard (za ní), Martin Dančovský, Honza Šmid, Ivan Rázl, režisérka Jana Fabiánová, dřepící: Ivo Mejzr, Lenka Nováková a Věra Ripplová, Chybí Karel Tamchyna, Míla Bendová, Ivana Janů, Jarek Čihal, Robert a Kamila Hanouskovi, z dalších technických dobrovolníků Laci Hamvaš, Zuzana Novotná, Dáša Beláčková, Maria Fox, Adéla Kodoňová a Jordan Petkov (který foto pořídil).

nila Adriana Kontrová
► Soudek (jediná Slovenska na scéně) a „průhlednou“ dívčinu z ulice Zuzanu pak Radce Tamchynové. Radost mohla mít také z Trčkové, kterou Lenka Nováková poctivě vypracovala do rafinované kupličky. Pro Honzu Šmidu okradený švíhák Jaroušek byl doslova radost, okamžitě se postavy chopil tak věrohodně, jako by s ní žil celá leta.

Objevem této hry byl Jarek Číhal, který na role emeritního profesora jakoby spadl přímo z nebes. Svou rozvahu, nadhled a klid si zachoval po celou hru.

Z vedlejších rolí si rádi připomneme políra Horvorku (Robert Hanousek), dívky při přestavbě i za pultem (Gábi Kupčíková, Zuzana Borovjáková, Dáša Kalovská, Zuzana Matejková, Kamila Hanousková), policistu (Jirka Jančárek ml.), kapitána (Martin Bonhard) i uhlazenou postavu vrchního Petra Smetany. Za doslova říznou koření, i když jenom na krátký výstup, lze považovat bravurně zvládnuté postavy barového tančníka a prodavače látek v podání Martina Dančovského, jehož talent mu dovolil vytvořit typu naprostro strhující. Škoda že nehráje častěji. Nelze opomenout kostýmy, chlapi-omítkáři toho měli požehnané. S reziséroukou se o ně postaraly Věra Ripplová a Dáša Kalovská.

Hra neměla svůj výrazně vrcholový herecký výkon, ale ani žádný propadající. Sily byly vyrovnané, a všechno klaplo i do rytmu - Ivan Rázl, Martin Dančovský a Petr Smetana odvedli pěkné pěvecké výkony. K tomu přispěl tvůrce hudby Bohdan Zatowkaniuk, který ji naaranžoval na podmínky scény ND, a provázela herce po celou hru až do závěrečné děkovačky.

A jestli by si čtenář myslel, že při takové legraci není zapotřebí "sledováče" textu, pak by se myšl. To je totiž na takových typech komedií, založených na slově, velice závadějící - naopak - takový text se těžce hraje, těžce učí a těžce pamatuje... proto dík patří Míle Bendové a Ivaně Janů, které jej sledovaly po stranách scény.

O nasvícení scény se tentokrát stárali dva osvětlovači - Karel Tamchyna a Jordan Petkov.

Zvuk ovládal a předtím mixoval tradičně Ivan Mejzr. Ten také poříval denně zážnamy ze zkoušek, aby si je mohli doma herci promítat a svoje role na základě reziséřských připomínek pilovat... Hotoví profíci. Hodiny práce, stovky najedečných kilometrů, nezměrné adrenalinové úsilí. Scéna, kterou postavili otec a syn Jiří Jančárkové (a vymyslela reziséřka) sloužila spolehlivě, hrálo se v ní pohodlně, nebylo zapotřebí ji opravovat. Náhama se vyplatila.

Diváci odcházel spokojení, a jestliže byli svědky nějaké té malé nedostatečnosti, rádi nám ji hned na místě promíjeli. Přišli si k nám pro radost, kterou jsme jim nabízeli plnou náručí.

Závěrem už jen poděkování techničkám z Maja Prentice Theatre v Missississauze, kde se doufáme setkáme i v příštím roce.

Text a foto Věra Kohoutová

SVOBODA NÁRODŮ

► ze str. 1 vá a bytostná. Patočka by řekl, že lidé žili z Ideje. Slovo – Ideapsal s velkým písmenem, protože to znamená žít autenticky, bez přetváry a lži. Dnešek je trochu jiný. Mladí už nerozumějí vlastenectví, žijí ve „velké vesnici“, kterou je vlastně planeta, mluvíme o planetární době. Chťej žít naplně, potřebují rauš, milují vše moderní a silné. Něco se s námi stalo, co to je? Nežijeme z Ideje, ale z podsumutných náhražek, přicházejících z našich medií. I rozdělení Československa přišlo především z ekonomických důvodů – jaké nepochopení Masaryka, jaké nepochopení smyslu dějin, o kterém psal Masaryk.

My, kteří jsme nezapomněli, jsme smutní, velmi smutní a cítíme se podvedeni. ...Bolí nás vyznamenání za dobrý příběh oddělení Čechů a Slováků. Vše poukazuje na charakter a kvalitu našeho vzdělávání. Na to by se nemělo zapomínat. Cítit se Čechem a cítit se Slovákem – co to dnes znamená? Zdá se, že to neznamená vůbec nic, hlavně, když dost vyděláváme... Jak se budeme omlouvat těm, kteří za naši samostatnost položili své životy? Týto otázky by se měly pustit do oběhu, vždyť jsme této lidem dlužni... A já se ptám – nejsme něco dlužní také sami sobě?

Program obsahoval rovněž četbu uáhu o důležitosti tohoto svátku jako jednoho z mála šťastných dat v našich dějinách, dále čtení o Bitvě u Zborova, záznáma i aktuální báseň Viktora Dyka a slovenského poety P. O. Hviezdoslava (úryvek z básni Hymna) v české a slovenské řeči Anny Janoušové, Oly Turokové a Barbary Sherriffové.

Program zpříjemnilo vystoupení třináctileté houslistky Štefanky Kolmanové, která uvedla několik skladeb Antonína Dvořáka. Radost způsobily Julinka, Elinka a Barunka Fryntovy, když v národních krojích zapívaly národní písničky, z nichž některé patřily k oblíbeným prezidenta T. G. Masaryka. Dvě mladší sestry byly oděny do táborského a starší Julinka do písečanského kroje, které pro tuto příležitost zapůjčila Anička Janoušová.

(Dovolte mi v této souvislosti krátké odbočení k vyprávění majitelky krojů, která si vybavila 70. a 80. leta minulého století. Tehdy ji je darovali imigranti, a okamžitě našly uplatnění v přehlídkách národnopisných krojů, která sokolikům přinesla v r. 1982 výnos k úhradě cestovného na vídeňský slet Čsl. Sokola v zahraničí. Přehlídku krojů tehdy provázela příjemným slovem Jana Fabiánová, a dno na to mnozí vzpomínají.)

Originálním obohacením programu byl „Rozhovor s Janem Werichem“. Dnes již legendární český herec Jan Werich ve vtipném podání Josefa Čermáka hovořil s režaktorkou (v podání a dramatur-

gii Oly Turokové) o událostech roku 1918. Tenkrát mu totiž bylo pouhých 13 let... (Opět krátké vybočení: paní Olga obdivovala Pepičkův výkon - "myslela jsem, že to bude dramatizace, anakonec to byl úžasný dialog, dlouhý text se i za tak krátkou dobu naučil dr. Čermák z paměti - a to byl pro mě šok...")

O Sokole a jeho zásluhách o Československo promluvila v angličtině Wendy Malýšáková, místostarostka Sokola Toronto. Poukázala na zajímavý historický fakt: založení Sokola v Čechách se datuje r. 16. únorem 1862, ale až o pět let později vyhlásilo svoji existenci Rakousko-Uhersko, které se rozpadlo právě díky vyhlášení samostatnosti Československa v r. 1918 a následně odtržením Maďarska.

Když Wendy představovala mladé sokolky Jennu a Sarah Syptákovy, nezapomněla ocenit jejich tradičně úchvatné gymnastickotaneční kreace. Obě talentovaná děvčata si ve slušivých červených kostýmech odnášela zasloužený potlesk.

K dramatickým momentům patřilo čtení Anny Janoušové o ži-

vatě a zásluhách čsl. legionářů a o obětech vojáků v legendární bitvě u Zborova, kde Češi bojovali proti sobě – a tak kupř. na straně císaře v letech 1915–1918 stál Klement Gottwald (se svým současným bojovým druhem a později i soudruhem Rudolfem Slánským, jenž se stal v letech 1945 – 1951 generálním tajem-

straně čsl. legií (do nich se přihlásil v r. 1916, a bojoval také jako poručík o Sibiřskou magistrálu, odkud se domů nikdy nevrátilo 5400 legionářů).

Na závěr setkání členů komunit u příležitosti svátku ČR předala předsedkyně ČSSK Masarykovu cenu ing. Vladimíru Kavanovi

Josef Čermák s Olgou Turokovou v krátké dramatizaci 27/11

nikem KSČ a jehož nechal právě K. Gottwald coby komunistický předseda KSČ v roce 1952 popravit, proti budoucímu generálovi Ludvíku Svobodovi, jenž stál na in memoriam (1918–2012). Toto uznání se „uděluje Kanadánům českého či slovenského původu, kteří dosáhli významných úspěchů na některém úseku lidské činnosti...“ Organizace tak oceňila práci ing. Kavany zejména v dobročinné organizaci Care. Cenu převzala pozměstalá manželka Růžena Kavanová.

Významné výročí 28. října 1918, které přineslo našim národnům svobodu, jsme oslavili důstojně. (Už to, že u dveří dívka - Claudia Valdstejnová, která vítala příchodní, byla oděna do chodského stollet starého kroje, který pro tuto příležitost zapůjčila Barbara Sherriffová, bylo velmi příjemným překvapením).

Všem dobrovolníkům, kteří se na průběhu odpoledne podíleli, patří vřelý dík.

- bks/aj/rv/vk -

Foto pořídili Radmila Locherová -abe-, Jana a Luboš Fryntovi

BROUCZECH LAGER BEER

Enjoy this hand made, just a touch sweeter, Czech Premium BrouCzech Lager Beer.

Served @ Prague Restaurant Masaryktown and Golden Pheasant Restaurant, Mississauga. Find an Ontario location at www.thebeerstore.ca/beers, then click

Czech Republic or drop a note to

paulk171@sympatico.ca
to bring BrouCzech directly to your favorite Beer store
Brewery info www.novopackepivo.cz

Nocturna v neděli 10.11.v 17.00

Nocturnes in the City ve své 13. sezóně nabízí šest koncertů. V pořadí druhým je hostující věhlasný pianista Boris Krajný. V Torontu se cítí být doslova jako doma, navštíví coby hostující pianista různá hudební tělesa.

Kdyži sólista Pražského komorního orchestru, České filharmonie, pedagog pražské AMU, z novějších dat připomíne, že v r.1993 poprvé provedl Koncert g moll pro klavír a orchestr Antonina Dvořáka v Jižní Africe, v sezóně 1999-2000 přednesl 4. klavírní koncert (Inkantace) Bohuslava Martinů v New Yorku a Kuala Lumpuru.

Jeho umění ho zavedlo téměř do celého světa včetně Koreje. Natáčel pro firmy Supraphon, Panton, Pavanne, Bonton, Rosa, Harmonia mundi a další.

Těšíme se na Vaše umění, mistre, přijďte všichni do haly kostela sv. Václava, 496 Gladstone Av. v Torontu v neděli 10. listopadu v 17.00 hodin.

NADĚJNÝ JE PŘÍBĚH PETRY,

druhozené dcery manželů Heleny a Břetislava Markových. Petra SLAVÍKOVÁ přijela se svými rodiči a o rok starší sestrou Helenou do Kanady, když ji byly čtyři roky. Usadili se v Torontě, ale po sametové revoluci

se obě dcery rozhodly vrátit do Čech, kam za nimi posléze odjeli i jejich rodiče. Petra, dnes 34letá matka čtyřleté Elišky a učitelka angličtiny ve Zlíně, byla již před třemi lety diagnostikována na brněnské onkologii akutní leukémii. Prošla již třemi cykly agresivní chemoterapie a jedinou nadějí je dnes transplantace kostní dřeně, pro kterou se hledá vhodný dárce. Její sestra jím bohužel není, ale pro Petru rozjela širokou kampaň nazvanou „The Project Petra“ na získání potřebných finančních prostředků na léčení a na získávání dárků kostní dřeně a doufá, že mezi nimi se najde někdo vhodný i pro Petru. Spolu se svými kamarádkami vytvořily webovou stránku [www.thepetraproject.com](http://thepetraproject.com), založily stejnojmenný účet a s pomocí médií se snaží zainteresovat co nejvíce lidí. Finanční příspěvek pošlete laskavě sekem na: *The Petra Project, Jenn Rodgers, PO BOX 2337 Revelstoke, BC V0E 2S0* www.kostnidren.cz/nadace www.onematch.com

K napsání příspěvku mě podnila zajímavá recenze v Novém domově na novou českou detektivku (č. 19, str. 12), která se nedávno objevila na českých pultech. Takže i já chci teď příspěv svou trochu do mlýna a pokusit se alespoň malíčko přiblížit, jak je to čtením u nás v Česku obecně. Kolik se toho čte, co se čte a kdo čte.

Pokusy o určité solidní statistiky zatím ne vždy dopadly dostatečně průkazně a hlavně objektivně. Prodejci knih sice zcela pravidelně zveřejňují žebříčky nejprodávanějších knih, ale jsou v nich poněkud citit obchodnické triky. I když je jejich vypovídání schopnost poněkud zavádějící, přesto jsou žebříčky zajímavé.

Pokusy evidovat čitost v knihovnách, byly dlouho bezzubé, až teprve po zavedení jakési povinné normy výpůjček od r. 1989, vyznačené v každém titulu, se celá situace zlepšila. V následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony.

Analýzu prováděla Národní knihovna a zahrnula do ní 28 veřejných knihoven. Rozbor poukázal i na zajímavosti z jazykové skladby titulů. Posouvaní titulu byly původně napsány v 56 jazyčích, přičemž angličtina představovala 49,5 %, čeština 34 %, němčina 5,9 %, francouzština 3,5 % a slovenština 2,2 %.

Nejvíce půjčovaným českým spisovatelem v roce 2012 byl spisovatel historických románů Vlastimil Vondruška - v knihovnách má 25 děl a 22.436 výpůjček. Pak Věra Řeháčková s dětskou literaturou - má 124 titulů a 15.040 výpůjček. Následuje Michal Viewegh s 25 tituly a 13.927 výpůjčkami. Další obsazení až do desátého místa českými autory představuje hlavně literatura pro děti, ženy, historické romány, detektivky a literatura faktu.

Nejvíce půjčovanou knihou byla „Mafie v Praze“ Michala Viewegha. Pak následovaly „Staré báje a pověsti“ Eduarda Petříky, „Matka“ Karla Čapka, „Smrt krásných smrců“ Oty Pavla. U třech posledně jmenovaných je patrný vliv školní doporučené četby. Do celkové skupiny patří ještě „Tajná kniha“ Ireny Obermannové, „Pán hor“ Hany Kornerové, „Nevěra po americku“ Martiny Formanové, „Nové povídky“ Zdeňka Svráka, „Brusinky“ Barbary Nesvadbové.

Z nejvíce půjčovaných zahraničních autorů je na prvním místě Švéd Stieg Larsson s tituly „Muži, kteří nenávidí ženy“, „Divka, která si hrála s ohněm“ a „Divka, která kopla do vosího hnízda“. Druhé místo zaujal „Harry Potter“ J. K. Rowlingová. Patří sem i historická sága „Dynastie Morlandů“ od britské autorky Cynthie Harrod-Eaglesové. A nelze opomenout Paola Coelha s titulem „Alchymista“.

V Česku, které mělo vždy hodně blízko ke čtení a knihám vůbec, se systematicky a dlouhodobě rozvíjí řada projektů na podporu čtení, přičemž jsou nejvíce orientované na děti a mládež. Tvůrci programů důsledně vycházejí z toho, že čtenářství výrazně ovlivňuje kvalitu budoucí vzdělání. Jedině čtením se dá výpěstovat tzv. funkční gramotnost, což vlastně znamená přečíst a porozumět.

O čtení v Česku

Pro ND Jana Fafejtvová

K některým projektům: už v r. 2003 vznikl „U Čerta s knihou“ tzv. „citáry“

pro živé čtení dětem, dalším neméně zajímavým projektem je „Celé Česko čte dětem“, ve kterém hlavní ulohou je pravidelné domácí čtení rodičů dětem s cílem rozvíjet u dětí jazyk, paměť a formovat čtecí návyky pro budoucnost. „Listování“ je projekt založený na scénickém čtení - každý měsíc jeden titul a scénické představení knižního příběhu v délce asi jedné hodiny. „Knihotoč“ je projekt, který si vzal příklad z podobných v cizině. Jedná se vlastně o volný putování knih. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

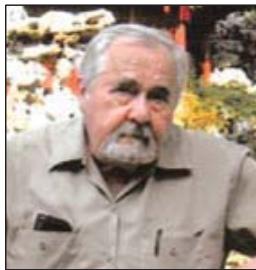
ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i když se jednalo o důsledné zpracování pouhých šesti procent z celkového počtu výpůjček, bylo číslo velmi zajímavé - téměř tři miliony. Vysvětlím to na konkrétním případě. Knihotoč, který v loňském roce zavedla radnice v Praze-Dejvicích. Zřídila na jednom chodníku jakousi knižní skříň. Koncept pouliční knihovny spočívá v tom, že si každý může vypůjčit knihu, odněst domů a po přečtení ji zase do skříně vrátit a může do skříně vložit i knihu, na které třeba doma už nemá místo. Výpůjč-

ky následující úvaze nabízím analýzu výpůjček za rok 2012, a i kdy

OCHOTA DĚJINY CHÁPAT NEBO TŘEBA JE ŠKRTIT

Pro ND Ota Ulč (1)

K dispozici máme náramnou škálu interpretací nejen již dávných století. Patří mezi pamětníky druhé světové války. Zažil jsem jeji konec v rodné Plzni, onen já savý deštivý den 6. května 1945, když v roli osvoboditelů přišeli Američané, místní vděčné dívči-

ny vyskakovaly na tanky, ve městě došlo k jasné závěrečné střelbě a německý velitel s aristokratickým jménem si vpálil kuli do hlavy. Rozdávání žávýkaček, všechno možného, nádherná to doba. Za nedlouho se ale dostavil Vítězný únor 1948 a budovatelské zářní zítřků, lidé zvláštěho rázení, zavedli nové pravdy a my se dočitali o fiktivních horech. Ty například národu přezentoval historik Karel Bartošek ve svém díle s názvem „Hanebná role amerických okupantů v západních Čechách v roce 1945“. Toto téma mu pomáhali košatit publicisté Jiří Hochman a Karel Pichlík. Po znovuovzobeno mezinárodními bratry v roce 1968, z této trojice dva dali přednost kapitalistickému exilu. Bartošek zamířil do Francie, kde údajně žila jeho dcera, povoláním katolická jeptiška, a on umřel dřív, než jsem měl možnost se ho pozeptat na podrobnosti jeho tvrzení, že v západních Čechách každě dítě zážilo či aspoň vědělo o Američaných páchaných zvrstvtech.

xxx

Posléze, my úspěšně upláchnuvší ze slibovaného beztrádovního ráje, jsme se ocitli v prostředí myslitek, zavrhuječích systém, jenž jim umožňoval pohodlnou existenci s možností dychtiti po socialistických utopích. Velepřísní soudci západní reality, na niž nenechali chlup dobrého, se proměňovali v prostřáčky plní viry v uskutečnitelnost zárázků v dálých zemích. O systému gulagu básní jako o remarkable example of social engineering. Věhlasní humanisté Beatrice a Sidney Webbovi charakterizovali Stalinovy koncentrační tábory jako „triumf lidské regenerace“. Vrcholný předák britské Labor Party Harold Laski došel k závěru, že sovětský trestní systém přední v každém směru systému britského. To bylo v roce 1935, v předvečer Velké Čistky, monstruózce s následným milionem nevinných mrtvou.

Svobodou opovrhující prusko-ka-

lifornský filozof Herbert Marcuse byl zbožněn, jeho marxismus se stal náboženskou náhražkou zájemcům o iracionálno. Nač, věru demokracie, když většina se beztoho rozhoduje nesprávně? Intelektuál zabažil po nové dějinné úloze, která ve středověku patřila kněžskému stavu. Nevyhoditelní radikálové se s vervou naváželi do systému, který je velkoryse živil. V listopadu 1992 se na univerzitě v Amherstu, stát Massachusetts, konal sjezd marxistů-leninistů, přišlo jich tisíc pět set. Vyslechl analýzu profesora Richarda Wolfafa, zdůraznivšího Stalínovy obrovské zásluhy (enormous achievements). První zemí socialismu nicméně vytkl, že s výjimkou vybudování kolchozů moc toho socialismu vlastně nevybudovala. Veliké přednosti centrálního plánování opěvoval profesor Bertell Ollman.

Profesor emeritus Kenneth Neill Cameron v době již poběžněvorské vydal dílo, v němž dokazoval, že Sovětský svaz byl modelem správně komunistické společnosti. Těž se mu velice líbil a za vzor dával způsob vládnutí v tehdejším Československu a Albánii. Na knihu příznivě reagovali recenzenti v předních amerických zdrojích.

Paul Hollander, americký sociolog madarského původu, je autorem výtečné knihy Political Pilgrims: Travels of Western Intellectuals to the Soviet Union, China and Cuba (Oxford University Press) o politických poutních do zemí zaslíbených. Ó přísných skeptických západní reality, které se ale mění v prostřáčky chudé duchem a přebohaté vírou. V třicátých letech, v době ukrajinského hladomoru, si pochvaloval životní úroveň kvality stravování tamějšího lidu. (George Bernard Shaw, britský kritik mnohého britského, si tak tuze pochvaloval.) Profesoři a justiční odborníci velebili počínání generálního prokurátora, justičního velevraha Vyšinského.

Což si ti v pohodlí piplání nevidí na špičku vlastního nosu? Líčí to otázka „Burza je ubohá náhražka za Svatý Grál“, ujišťoval Joseph Alois Schumpeter, rakouský ministr a posléze harvardský profesor ekonomie. Ten totiž předpověděl destrukci kapitalismu nikoliv proletáři, ale odcizenými (alienated) intelektuály, kapitalismu závazlosti na politické moci. Uplatňují svou moc slovy, k dispozici mají media, nakladatelství, nadace, svobodu kritizovat existující vládní systém do sebezníčení.

Došlo k přepisování nedávné minulosti, takže do dějepisných učebnic se dostaly soudy, jak že Amerika zavinila studenou válku a jak nevinen byl Stalin na tristním stavu věci. Například Web-

ster's New Universal Unabridged Dictionary hodnotí velikány dvacátého století takto: Hitler, Mussolini a Franco jsou diktátoři, kdežto Stalin je státník (statesman). Rovněž Mao, Castro, Ho Či Min diktátoři nejsou. V komunistickém světě je za diktátora byl pokládán pouze Tito. Potrestán byl snad proto, že si troufli neposlouchat státníka Stalina.

Svou užitečností známení pošložil Institute for Policy Studies (IPS) ve Washingtonu, financovaný mnoha miliony dolarů Samuela Rubina, zakladatele voňavkářského koncernu Fabergé. Vybaven početným štábem příslušně orientovaných vědců, Ústav publikoval jeden týdeník, dva čtvrtletníky, v Amsterdamu s odbočkou Transnational Institute, spolupracoval s londýnským Institute of Race Relations a se Světovou radou církví v Ženevě. IPS se pustil i do pedagogické činnosti, ve Washingtonu otevřel vlastní školu, kde též vzdělával úředníky federální vlády, Kongresu a jiných sídel dosud existující moci. Pedagogy nelze vnitř v buržoazního objektivismu. Například profesor Saul Landau, osobní přítel Fidela Castra, vehementně obhajoval správnost dvacetiletého uvěznění básníka Huberta Matose. „IPS je první respectable produkt Nové levice“, oznámeno ve Washington Post, vezdělka nejvlivnějších novinách v hlavním městě.

Dlouholetním spoluřediteli Ústavu se stali vědci Marcus G. Raskin a Richard J. Barnet. Raskin charakterizoval USA jako imperialistickou země s obyvatelstvem trpícím pod vlastním koloniálním jařmem. Americká vláda není nic jiného, než kopie nacistické vlády. Je to též vláda válečných zločinců, vedoucích nejrůznější války v historii této planety. Takový stát je nutno dekolonizovat a jeho moc zlikvidovat.

Spoluředitel Barnet vyslovoval neméně pokrokové názory. Když dotázán, zda snad SSSR je též imperialistická země, odpověděl záporně. Sovětské počínání bylo zásadně defenzivní. Těž i československý únor 1948 byl oprávněnou reakcí na provokativně agresivní Marshallův plán.

Po patnácti letech, ředitelství IPS převzal Robert Borosage, vědec oslavující osvobození Laosu a Angoly, a varující před rostoucím fašismem v Německu a Velké Británii. Ředitel je obklopen kádry neméně zakaleného kalibru: Gareth Porter si velmi pochvaluje demokratické počínání v severní Koreji, ba vyjádřil i názor, že demokraté na severu odmítají jednat s fašisty na jihu proto, aby tak protestovali proti nedostatkům jihokorejských občanských práv. Porter též napsal knihu k obhajobě Pol Pota. *Dokončení příše-*

“Škrábe mě v kirku a začínám se cítit zle”, povídám Jindroví. „Vezmi čtyři aspiriny ráno, čtyři v poledne a čtyři večer, utop to ve vánce, v tom žádná bakterie či virus nemůže vydržet.“, vmlíš se do debaty houslista Cibulka, vousatý nejstarší člen kapely, hrající někdy na housle, někdy na basu, saxofon, a na všechno špatně. Bylo třeba ale uznat, že s acylpyrinem měl pravdu, chřípku jsem odehnal. „To musíš podechytit hned v počátku“, přidal ještě Cibulka, nedostudovaný medik dentista, vyhozený z fakulty kvůli čachrům se zubním zlatem.

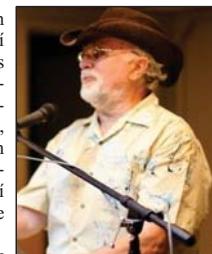
V prvních dnech okupace jsme žili jen zprávami o tom, co se děje doma. Jugoslávci se k nám začali chovat velice hezky. Dostali jsme na každý československý passport 20 litrů benzínu zdarma a u privátníků (sklipky se sudy vína a kládami podle zdi, na nichž se sedělo, diskutovalo, popijelo víno a příkrovaly sušené slané rybičky), jsme měli grátsi a víno. Nic jiného se tam neomítlalo než česko-ruská politika a jaký je Tito „dobrý“, že s Rusákama nic nemá a drží si je pěkně od těla. A tak se není co divit, že jsem se cítil velice líd, když jsem jednou vešel do našeho pokoje v hotelu a viděl tam houslistu Cibulku, jak na posteli přepracovává rozložené stříbrné hotelové příbory a počítá, co mu ještě do celých setů chybí. To po tom všem, jak se k nám tamější obyvatelé tak překrásně chovali? A tenhle člověk mi chce dávat otcovské rady o tom, jak a co v manželství...? Když jsem pak později v říjnu po Cibulkovi posílal domů svoji bednu s reproduktorem a zabudovaným

S MUZIKOU DO EMIGRACE

Pro ND Honza Chlumský (3)

zesilovačem, zjistil jsem, že mu na tom, koho a jak okrade, naprostě nezáleží. Když si moje rodina u Cibulky bednu vyzvedla, nebyl v ní již zesilovač, ale Petr o tom nic nevěděl...

Následoval měsíc krásné dovolené na Jadranu, na který nelze zapomenout. Hotel Borovník byl luxusní mezinárodní hotel na k pevnině přilehlé straně ostrova, poblíž mostu spojujícího ostrov s pevninou. S bubeníkem Milanem Strakou jsme po ránu za hýkání oslů ve vesnici podnikali túry nahoru přes vysoký kamenitý ostrov na jeho slunečnou, k otevřenému moři obrácenou stranu. Nikdo tam nebyl, jen stráň vinných, božský chutnajících hroznů prohřátých sluncem, a krásné, čisté, do modra zbarvené Středozemní moře. Tam jsme nahati skákalí do vln Jadranu a nasávali do sebe teplé jugoslávské slunce.

Ke konci našeho hraní v hotelu Borovník v Tisnu u Šibenika jsme se doslechli, že cikánské kapely v Zadaru a druhá v hotelu Krka u Šibeniku se rozsypaly, cikáni utekli, a jestli přijdu k nim. Následoval měsíc krásné dovolené na Jadranu, na který nelze zapomenout. Hotel Borovník byl luxusní mezinárodní hotel na k pevnině

přilehlé straně ostrova, poblíž mostu spojujícího ostrov s pevninou. S bubeníkem Milanem Strakou jsme po ránu za hýkání oslů ve vesnici podnikali túry nahoru přes vysoký kamenitý ostrov na jeho slunečnou, k otevřenému moři obrácenou stranu. Nikdo tam nebyl, jen stráň vinných, božský chutnajících hroznů prohřátých sluncem, a krásné, čisté, do modra zbarvené Středozemní moře. Tam jsme nahati skákalí do vln Jadranu a nasávali do sebe teplé jugoslávské slunce.

Ke konci našeho hraní v hotelu Borovník v Tisnu u Šibenika jsme se doslechli, že cikánské kapely v Zadaru a druhá v hotelu Krka u Šibeniku se rozsypaly, cikáni utekli, a jestli přijdu k nim. Následoval měsíc krásné dovolené na Jadranu, na který nelze zapomenout. Hotel Borovník byl na rohu velikého přístavního mola v Šibeniku. Hráli jsme na podiu v zahradní restauraci s tanečním parketem nalevo od hlavního vchodu do hotelu a moc se nám tam líbilo. Pravidelně každý den vždy v 10 hodin večer se ze západní strany od moře ozvalo hluboké zahoukání lodní sirény a nedlouho poté se ze tmy vynořila obrovská osvětlená zámořská loď a pomalu přistála u mola před naší restaurací. Spustily se schůdky a lidi vystupovali z toho kolosu, z té strašné výšky dolů na nábřeží a přecházelí k restauraci, kde jsme my Kuglerovci na podiu hráli. Nikdy nezapomenu na dojem, který na mne, středoevropský zámořský plavidel neznalého, to vynoření se obrovské lodi ze tmy udělalo. V tu dobu jsme s kapelou pravidelně vyhlásili pauzu a šli zvědavě přihlížet vyloděvání pasažérů a zavazadel z lodi. Zahradní restaurace hotelu Krka se pak pomalu začala plnit vylodujícími se hosty a posádkou z lodi, a my spustili k večeři, kanci a vůbec k tomu všemu zajímavému dění americkou a západní hudbu, prospíkovanou našimi veselými lidovkami, hostům na uvítanou. Po půlnoci se obvykle s hraním končilo a po složení nástrojů jsme se pomalu odberali do nejvýšeňšího patra hotelu do naší velké nočlehárny, spáť. Trochu problém byl v tom, že na nejvyšším patře byly lacinější pokoje, souseďící s naším, které se velice často pronajímalými místními šlapkám, kteří se tam po nocích radostně vodily vyhladovělé námořníky z té naší krásné lodi... A bylo jim úplně jedno, že nám, slušným muzikantům světa neznalým, se ve vedlejší místnosti v té láskou a prostopášnou vásní prosycené atmosféře velice těžko usínalo.

V zahradní restauraci hotelu Krka se hrálo jen večer od 7 hodin do půlnoci, a tak jsem přes den povětšině sám vyrážel do okolí Šibenika - na vodopády Krka (všechno se tam nazývalo Krka podle mohutné, touto oblastí protikající řeky Krka) a do vnitrozemí Chorvatska, až do oblasti Bosny-Hercegoviny, poznával krajinu ve vnitrozemí, těžký život tamějších domorodců, a pomalu se zbarovat českých cigaretových páriků, do nichž si Jugoslávci balili doma vypěstovaný tabák. Za díny takto získané jsem si pak pořídil krásný zelený šusták, o kterém se mi doma ani nesnilo...

POKRAČOVÁNÍ

Pred výletom do krajiny netušených možností, kde bol vyslaný sovietskymi školiteľmi, vydáva Otto Katz pod pseudonymom O. K. Simon knihu Hitler v Španielsku (Hitler en Espagne). Kniha je propagandistickým dielom namierená proti fašizmu a jej skutočným autorom je moskovská centrála NKVD, ktorá kej neprinesla „množstvo faktov“. Kniha sa však na vtedajšie pomery stáva bestsellerom a pomáha rozširovať rady odporcov fašizmu.

Po krátkej aklimatizácii vo Washingtone sa Katz predstavuje poprednému sovietskemu agentovi v americkej podzemnej hnuti súdruhovi Whittakerovi Chambersovi, ktorému uvedol krycie meno Ulrich, alias Alexander Ulanovský. Simone ale prichádza práve včas, pretože v Chambersovi sa po zmiznutí Juliet Stuart Poyntzovej, zakladajúcej členke CPUSA (Komunistickej strany USA) začína ozývať svedomie a strach. Všetkých, ktorých doposaľ povolali do Moskvy „na konzultáciu“, sa po ich absolvovaní neozývajú... Dokonca aj „Richard“ jeho posledná spojka bol povolaný do Moskvy na prediskutovanie ďalšieho postupu. O výsledku však už Chambersa nastačil informovať, na ktorom aj on „zmizol“. Ulrich však Chambersa presvedčuje, že je všetko OK. To robí však iba naoko, naoko sa domnieva, že Chambers (ktorý je rozhodujúcim článkom v podzemnej hnuti CPUSA-Kominterny v Státoch) môže vyradiť najdôležitejšie osoby, ktoré má Sovietsky zväz v americkej administratíve - Algea Hissa, (vtedy poradcu ministra zahraničných vecí USA) Harryho Dextera Whitea (v tom čase vedúceho pracovníka Ministerstva financií USA, zodpovedného za armádu a námornictvo) a Laurence Duggana (pracovníka ministerstva zahraničných vecí USA).

Poslední dvaja menovaní boli viceprezidentom USA Henrym Wallacom plánovaní po Rooseveltovej smrti ako budúci minister financií (White)!!! A budúci minister zahraničných vecí (Duggan)!!! Ak by sa bol uskutočnil tento scenár, mohol si Stalin mádliť ruky, pretože by mal v americkej vláde svoich dvoch ministrov, čo si želať po spustení ľeznej opony viac???

Ulrich sa poradil s Moskvou (v ktorej práve vrcholila najväčšia čistka v Červenej armáde, ktorá skončila popravou maršala Michaila Tuchačevského) čo

Otto Katz - organizátor vraždy Jana Masaryka?

Artúr Soldán (3)

robiť s neposlušným Chambersom.

Odpoveď doručená Katzovi znela jasne: eliminovať Chambersa, aby neprehovoril, keďže tento odmietať tvrdosť odísť do Moskvy „na konzultácie“. Práve návštavy Chambersových priateľov zo strany Ulricha-Katza boli príčinou jeho dezercie... Allen Weinstein a Alexander Vassiliev v knihe „The Haunted Wood: Soviet Espionage in America the Stalin Era“ toto potvrdili nasledovne: „Jeden z hlavných agentov Kominterny Otto Katz, ktorý je znám svou rolí v odhalovaní a pomocí se zavraždením hlavných dezerterov sovietského špionáže v Európe, navštívi několik Chambersových priateľov a vytvárať se na jeho adresu. Tím jej potvrdil obavy z odvety. Když se Chambers dovedel o Katzové štetene, napsal Meyeru Schapirovi, že kontaktoval své bývalé kolegy v ilegálni s varováním, aby ukončili svoju činnosť.“

Príčiny zrady sovietského agenta Whittakara Chambersa a následné povojnový ľahanie na súdoch s Algerom Hissom budem rozoberať vzhľadom na ich obsiaholosť v samostatnom článku na blogu neskôr.

Ulrichovi sa teda eliminácia odmietaťa moskovských pohovorov Chambersa tentoraz nepodarila, a tak sa vrhol... na showbiznis a zamieril si to rovno do Hollywoodu.

Kde sa najlepšie rozšírujú myšlienky o beztrednej spoločnosti, kde budú všetci rovní? Ne predsa medzi hercami... a herečkami, medzi ktorými sa nájde vždy dosť naivných ľudí, ktorí sa dajú nabálať na hocijakú hovadinu. Katz neskôr na svoje hollywoodské pôsobenie spomínať na známy výrokom, že Kolumbus objavil Ameriku a on objavil Hollywood (pre NKVD - dôvetok autora blogu). V Los Angeles sa predstavoval ako horlivý antinacista, ktorý musel pred návlesledováním utieť do krajiny strýčka Sama. Priamo v Hollywoode sa Katzovi podarilo presvedčiť niekoľko desiatok agentov pre prácu v prospech ZSSR, ich mená žiaľ nie sú známe, nachádzajú sa tisíckach neprelúštených správ z operácie VENONA. (Súbor materiálov s názvom VENONA obsahoval viac ako 3.000 (!....) rozlúštených tajných správ, ktoré si v rokoch 1940-1948 vymenili sovietski agenti slúžiaci v USA so svojimi nadriadenými v Moskve.) Avšak ako to už vo svete špionáže chodí našla sa osoba, ktorá poznala nielenže Katzove pravé meno ale aj jeho skutočné poslanie. Táto osoba sa volala Dorothy Thompsonová, ktorá telefónicky kontaktovala FBI a sucho oznamila, že onen Katz je členom sovietskej špionážnej organizácie NKVD. Thompsonová, človek od fachu, americká novinárka z TIMESov, čo to o Kazovej činnosti vedela.

Podľa záznamov FBI Katz po prvý krát priplával do USA 10.9.1935. V kolonke dôvod pobytu vyplnil nezvykly text, že USA navštívil preto, že zamýšľa napišať knihu o arktických expediciach...“

Dňa 20. apríla 1940 John Edgar Hoover, riaditeľ FBI, poslal kópiu správy do Thompsonovej asistentovi sekretára State Departmentu Adofovi A. Berlovi ml. so žiadosťou o ďalšie informácie. Barle nelienil a už 8. mája 1940 držal v rukách Hooverov nasledovnú odpovied: „Katz byl pred lety veľmi blízko Willmu Münzenbergovi a Louisi Gertimu, ktorí jsoi asú nejdôležitejšimi neruskými komunisty sveta, a že jejich hlavní poslania bylo vytvárať spoločné fronty, jejichž program a politiku oni budou diktovať... Vyhľadával nemčeké intelektuály, zdejší uprchlíky, aby podporovali sovietskou zahraničnú politiku. Katz je neobyčajne schopný propagandista a organizátor.“

POKRAČOVÁNIE

Hľadání štěstí u cizáků

Pro ND Jan Drábek (2)

Po prvej kapitole knižky dvojjavačného autora Jana Drábka, ktorý jíž po padesať let „rád sedí u počítače a organizuje své myšlenky“, jak sám svou žurnalistickou a spisovateľskou činnosť skromne nazýva, sa musíme vrátiť k úvodnému slovnu knižky Hľadání štěstí u cizáků, s jejímž obsahem

nyní naše čtenáre seznámejme.

Odpovídá totiž na dôležitou otázkou: proč? Knížka našla ohlas u českých čtenárov aj v r. 2005, kde vyšla v nakladatelství Mladá fronta v Praze. Když jsem sériu studované pražské sestenici z Kanady oznamil, že titul mé pristí knihy bude obsahovať slovo „cizáci“, upozornil mě, že to je ale pojem spíše pejorativní. Odvětl jsem, že ho také používám spíše pejorativní. Nemožu se totiž zbavit počtu, že když se z našeho dnešního typického středoevropská seškrábená ten povrchní lák, tak se objeví jádro, které stále ještě vidí cizince jako víceméně cizáky. Rozhodně bych byl rád Číňanem v Kanadě nebo Mexikánem v Americe, než Ukrajincem v České republice.

Na druhé straně není v mému případě pojmenování tak lehké definovat. Jsou to ti, kteří jsem se na podzim roku 1948 v New Yorku učil, anebo Evropané a posléze i Asiaté, mezi kterými jsem již jako Američan až do poloviny šedesátých let žil? A je to ještě komplikovanější: všechny organizace, u kterých jsem v té době sloužil nebo které financovaly mé studium, byly americké.

V roce 1963, tedy již jednu dekádu po Stalinové smrti, napsal o nás emigrantech tato památná slova profesor Jan Křen (bylo mu tehdy už 33 let, takže rozhodně nemohlo jít o nějakou mladistvou nerozvážnost): „Soudobá buržoazní emigrace poúnorová, která dnes působí v kapitalistických zemích, se svým charakterem od předchozích podstatně liší... Je to první politická emigrace v našich zemích, jejíž profil je jednoznačně agresivní. Vymýká se proto zcela celé naší exulantské tradici, kterýmžto pojmem se u nás vyjadřuje progresivní charakter emigrace. Ambice poúnorových emigrantů na toto čestné označení jsou marné; reakční cíl zvrátit chod společenského pokroku staví je před perspektivu každé reakční emigrace (pokud se jí nedostane pomoci intervence zvenčí) totiž uplně odložený z živého národního organismu, zmrtvení a nakonec rezignovaná perspektiva zániku, asimilace, tedy osud vystěhovalecký.“

Dnes je Křen predsedou významnej komisie česko-německých historikov. Jeho prážči kolegové sevřeli rády a razantně odmítají jakékoliv pochybnosti o jeho bezúhonosti. Já bych

udržiavali naprostého ticha.

Býlo to dnes už celkem srozumiteľný přístup k věci. Valná většina emigrantů nejsou voliči, a tím pádem nejsou pro prezidenta - a nakonec ani pro většinu ústavních činitelů - obzvlášť zajímaví. Setkání s nimi je však už dnes určitou prezidentskou tradicí, a protože jde zpravidla o lidi s určitým vzděláním, proč by si pan profesor Klaus nezapřednášel?

Po osvětlení problémů českých, světových a přílehlých galaxii přišly na řadu naši otázky. Ve svých odpovědích prezident konstatoval, že při privatizaci k žádnemu tunelování nikdy nedošlo a že otázka dvojho občanství pro krajany mi příliš spánky neubírá. Také, že ve staré vlasti dnes už komunisté na veřejný život žádný vliv nemají, ale nezbyl čas se ho zeptat, jestli by mohl být bez jejich přízně zvolen do svého úřadu. Zbyvalo totiž už jen několik momentů na fotografování, což je aktivitou, kterou má pan prezident údajně ze všech nejradši.

Týden pro vystoupení v Kanadě pana Klause se v Praze slavilo patnácté výročí sametové revoluce. Bylo to jakoby ve vítězství demokracie v ČR nehrál exil vůbec žádnou roli. Jako by nikdy neexistovaly časopisy a la Západ, Svědec a Listy; jakoby se nikdy nevynořili nakladatelství 68 Publishers, Index a Konfrontace, jakoby Hlas Ameriky, BBC a Svobodná Evropa nikdy česky nevysílaly a demokracii a lidská práva nepodporovaly. Ve dny výročí se v domácích publikacích objevovaly interviewy s někdejšími disidenty, s komunistickými pohlaváry té doby, a dokonce i s těmi, pro které údajně listopadová revoluce neznamenala příliš moc. Tu a tam se někdo v médiích zeptal na minění těch, kteří se z exilu vrátili,

Václav Klaus vystoupil také v září 2011 na University of Guelph v Kanadě s přednáškou *The serious challenges by the EU*.

ale ani pes neštěl po těch statisících exulantů, kteří se různým způsobem zasloužili o znovuzačlenění demokracie a v cizině dodnes žijí.

Byli to lidé jako kanadská profesorka Markéta Goetz-Stankiewiczová, která do komunistického Československa v osmdesátých letech pravidelně jezdila a působila jako spojka mezi exilovými organizacemi a domácími disidenty. Posléze za to získala od prezidenta Havla uznání ve formě medaile Za zásluhy, ale jinak se o jejich odvážných činech doma mnoho neví. Nepíše se o ní, nezdá se, že by dnes někoho příliš zajímal. Třeba historiky. A takových lidí v naší exulantské historii nebylo málo.

Jako naleštěná mašinka stojí u nástupiště povědomí obrovského potenciálu spolupráce mezi emigranty a domácími. Občas se ze sebe i vyfoukne obláček páry, ale stále se nezrojíždi. Asi čeká na toho pravohy mašinku

POKRAČOVÁNÍ

Narukoval jsem do táborské školy pro poddůstojníky a tankisty v roce 1964. Ta byla umístěna v bývalé továrně na tabákové výrobky a říkalo se jí Tabačka. Se mnou tam narukovalo dalších přibližně

jen v jídelně, a i tam jsme seděli odděleně u svých stolů. Jídelna byla obrovská s podlouhlými stoly a lavicemi. Ke každému stolu se vešlo dvacet vojáků, deset z každé strany. Lavice byly

Vojna, Slováci a Češi

Pro ND Standa Moc

šest set maníků. Z toho polovina byli Slováci. Ti všichni byli umístěni do školy pro poddůstojníky, aby se z nich stali velitelé tanků, zatímco z nás Češů měli být řidiči tanků. Kdo to tak zafádil nevím, snad ten koumák myslí, že my Češi jsme techničtější, zatímco bratři Slováci rozhodnější a armáda potřebuje oboje, jak techniku, tak i rozhodné velitele, ale na co nepomyslel, byla naše člověčina.

Jakmile Slováci zjistili, že nám budou velet a po ročním „studování“ dostanou na ramena fréku a budou z nich slobodníci, zatímco z nás budou pořád jen obyčejní vojáni, stoupala jim jejich důležitost trochu do hlavy. Nám, českým „technikům“, do nich vstoupila trochu nas. anost. Celý předcházející rok (ještě v civilu) jsme totiž chodili po večerech do Svažaru, kde jsme se učili jezdit s nákladními vozy, rozumět motorům, vyměňovat oleje a sefizovat distributory a čistit karburátory. To vš. jsme dělali na starých německých Arenách, které neměly synchronizaci převodové skříň, a bylo tudiž umění v nich měnit rychlosti. Závěrečné zkoušky na řidičský průkaz jsme ale dělali již ve vojenských V3Skách, což byl nákladní terénní vůz s náhonom na všechny šest kol. Vzadu měla „větríška“ dvě osy. Ten kurz jsme všichni dělali dobrovolně, abychom získali řidičák pro nákladní vozy, což tenkrát nebylo tak snadné jako dnes. Důraz tenkrát byl na tom, aby řidič uměl nejen řídit, ale svůj vůz i do jisté míry opravovat. Po řidičích nákladních aut byla poštávka a byly dobré placení. Na to konto se mnohý z nás utěšoval, že na vojně bude dělat řidiče. Předpokládalo se dost automaty, že řidiči mají vojnu lehčí než obyčejní vojáni, a přítom nás všechny čekalo zásludné zařazení k tankům. Další rok studování motorů a tankistická dřína, zatímco Slováci se rok učili velet... Tak jsme to tenkrát viděli a chápali, i když to asi bylo nespravedlivé. Dnes vím, že velitelé se museli učit orientaci, rádiová připojení, ovládání elektronické techniky a jiné technické záležitosti. V takovém prostředí a rozrostlé myslí muselo docházet k rozjížděním národnostním, také docházelo.

Velení Tabačky to řešilo tak, že nás drželo odděleně. Slováci měli svoje roty a ubikace a my zase naše. Scházeli jsme se prakticky

natáblík s lavicemi sousedního stolu, že jednou usazen voják nemohl odejít, dokud stolování neskončilo. Proto nikdo nechtěl sedět až u zdi, ale co nejbliže uličce, kudy roznášeli jídlo. To se nosilo už naporcované a v talířích na jedné kupě v obrovských nosítkách. Nosítka nosili dva vojáni, jíkalo se nosí pacient na lehátku a talíře brali z nosítka poddůstojníci, kteří seděli u kraje stolu.

U naší druhé roty to byl svobodník Doubek. Ten z nosítka sebral dvacet talířů s jídlem a poslal deset po jedné straně a deset po druhé straně stolu. Vojáci si je předávali až k tomu zadnímu sedícímu u zdi. Už při tom docházelo k diskriminaci. Vojáni nejblíže k nosítkám před sebe stavěli ty lepší porce a dozadu posílali ty menší. To vše podle bleskového odhadu svého oka. Někdy se však stalo, že se nějaká porce už na nosítkách připeřila na spodek talíře, který seděl na ní. Pak ovšem putovala z ruky do ruky s porci, která byla na talíři. Při putování podél stolu se od spodku talíře někdo odlepila a většinou padla někomu do talíře, který měl už před sebou. Takový šťastlivec okamžitě porci zhltil. Dělal to jednou rukou se lící, zatímco druhou dál podával další talíře, jak je posílali od nosítka. Včetně toho prázdného, takže vojín u zdi dostal prázdný talíř. Některí vojáni, když byly porce menší, to dělali tak, že posílaný talíř nad svým obrátili dnem nahoru, tak-

že obsah padl do jejich talíře a prázdný talíř poslali dál. Někdy se ne vše odlepilo a nešťastník u zdi měl štěstí, že třeba dostal bramborovou kaši, která se od jeho talíře neodlepila, takže přišel jen o maso. Tak nebo onak, sedě-

u zdi znamenalo velké zaváhání, hlad a bezmocnost. Bezmocnost, protože postížený nemohl nic dělat. Od zdi nebylo úniku a stěžovat si mohl až po obědě.

„Tak se dojezte chlebem“, byla Doubkova pravidelná rada stěžovatelů. U vchodu do jídelny stál stůl plný nakrájeného čerstvého chleba, kde si každý mohl vzít, kolik chtěl. Ten služba pravidelně doplňovala, takže si nikdo nemohl stěžovat, že odchází hladový...

Do jídelny se vcházel v řadě po jednom. Rada šla rychle a svobodníci ji u každého stolu odpovídali a po deseti poslali k zasednutí. Ten, který šel první, skončil u zdi. Prostě měl smůlu. Vypočítat si to tak, aby jeden neskončil u zdi, bylo nemožné. Vcházel i jsme rota po rotě, četa po četě a jeden nikdy nevěděl, kolikátý v řadě je. Předpíhat se pod přísným trestem nesmělo. Z těchto zkušeností zřejmě promenil z vojny známý výrok: „Kdo zaváhá nežere!“

Slováci, snad ze své funkce budoucích velitelů, chodili do jídelny první, ale také je možné, že to bylo podle čísel a jejich roty byly číslo jedna a dvě. U nás už se to tak nebrálo, která rota se venku shromáždila a nastoupila dříve, ta šla do jídelny hned po Slováčích. I tohle v některých vyváhalo zášť a vztok. Jen jednou, co se pamatuji, vypukla mezi námi a Slováky rvačka. Ten den jsme zaváhali a nezrali všechni. Ani suchý chléb jsme nedostali a museli čekat až na večeři. Na tu nás zavolali, až když Slováci dojedli. Od té doby jsme jedli i časově odděleni, byť i jen pár minutami. Slováci dojedli, oděli a hned nato nás vpustili do jídelny. Myslím, že to bylo moudré rozhodnutí.

A tak i to naše republikové rozdělení viděm v dimenzech Tabačky. Držme je odděleně, soudruzi, rozhodli ti nařídit. Jinak si budou závidět a pustí se do sebe. Možná, že měli pravdu...? A tak se nejen udržovali motory, ale i velet,

I keď sú Košice druhým najväčším mestom na Slovensku, predsa v myšliach mnohých ľudí je nedocené. Bolo i možná stále to zotrvať, že leží dosť daleko na východ od hlavného mesta Bratislavu. Lenže čo bolo vždykedy daleko, dnes fakticky so zrychlenou dopravou, už neplatí.

Podľa štatistiky mesto navštievovalo viac cudzincov ako samotných Slovákov. Ved historické jadro Košíc je najväčšou mestskou pamätkovou rezerváciou v Slovenskej republike. Keď si zalistujeme v knihách, ktoré nám priblížia toto mesto a ktoré je práve tohto roku Európskym hlavným mestom kultúry, s prekvapením zistíme, akú má v skutočnosti bohatú história

Mesto Kolín nad Rýnom v r. 1618 vydalo svoju slávnu knihu Hlavné mestá celého sveta a nechýbali v nej ani Košice. Boli označené Cassovia Superioris Hungariae civitis primaria – Košice, hlavné mesto Horného Uhorska. Archeologické vykopávky potvrdzujú, že územie dnešných Košíc bolo osídlené Slovanmi už v praveku. Historické listiny ranného stredoveku zachytávajú pod menom „zem zvaná Koša.“ V listine z r. 1230, z čias panovania uhorského

KOŠICE mesto s bohatou historiou

Pro ND Mária Chrappa (1)

kráľa Ondreja, je uvedené ako Cassa –latinsky Cassovia. Známa je tiež darovacia a výsadná listina, ktorú uhorský kráľ Béla IV. vydal v r. 1249, kde sa uvádzajú Košice ako „populu nastri de Kassa.“ V r. 1290 získali Košice mestské výsady s autonómiou v správe a sudnictve, s právom pečaťte a opevneného mesta. Na konci 13. st. sa v Košiciach usídlil najvyšší orgán štátnej moci pre oblasť Horného Uhorska – Kráľovská komora.

V r. 1342 mesto získalo privilegia hlavného mesta kráľovstva a Ľudovít Velký priznával Košiciam práva a postavenia druhého mesta Uhorska po Budíne. Udelovanie privilegií napomáhalo rozkvetu remeselnej výroby a obchodu a zvyšovalo tak význam a rozvoj mesta. Váčšina lesov v okolí sa premenila na vinohrady a hlavným zdrojom obživy a obchodu sa stalo vinohradníctvo. V r. 1369 udělil Ľudovít Velký mestu erb. Košice boli prvým európskym mestom, ktoré získalo vlastnú erbovú listinu.

Rozkvet mesta pokračoval v 14. najmä v 15. storočí, kde stalo na čele zväzku piatich významných východoslovenských miest – Pentopolitany. Z tohto obdobia pochádzajú aj najvýznamnejšie pamiatky Košíc, predovšetkým Dóm sv. Alžbety. Táto katedrála je najväčším a najvýznamnejším dielom gotického stavebníctva na Slovensku a najvýhodnejšou stavebnou pamiatkou svojho druhu v Európe (v polovici 16. st. obrovský požiar zničil takmer celé mesto a značne poškodil i stavbu kostola). V historickom jadre mesta je i gotická kaplnka sv. Michala a Urbanova veže. Je to rozsiahla mestská pamätková rezervácia sústredujúca objekty cirkevnéj a svetovéj architektúry zo všetkých stavebných období. Zachovalo sa i torzo mestských hradieb zo 14. st. pri tzv. Katovej baště, v blízkosti Miklušovej väznice. V historickom jadre sa nachádza i secesná budova divadla.

Od konca 13. st. sa v meste stavali i bohaté meštiacke domy. Jednu vlastnil v druhej polovici 15. st. významný košický rodák, kancelár kráľovstva a arcibiskup – Primas Uhorska, Juraj Szathmáry. Avšak dôležitá storačia sa tu kvôli príse ne stráženým mestským slobodám nesmeli usadzovať a vlastní majetky sľachtici. Prvé výnimky sa objavili až na konci 16. st. (v tomto storočí sa do podpisy dostala maďarčina, kym dovtedy prevládala nemčina). Medzi najznamajších patrili rod Andrášiovcov. Bol to stary uhorský šľachtický rod s koreňmi až v 11. st. Ten, ktorý získal dom na Hlavnej ulici, bol pravdepodobne generál gróf Karol Andráši z monockej vety. Grófmi a barónmi sa mohli stať až v 18. storočí.

Košice sú od dávna i uznávaným univerzitným mestom. V r. 1657 bola tuná založená Košická univerzita s teologickou, filozofickou a filologickou fakultou, potvrdená Zlatou bulou cisára Leopolda I., čím ju zrovnomádili s vtedajšími európskymi univerzitami. I najstaršia stredná škola, strojnícka, v strednej Európe sa tuná dátuje od roku 1872.

V 18. st. sa výrazne zmenila tvár mesta. Postupne po zlikvidovaných hradoch vznikli nové predmestia. Vzhľad malomestských Košíc sa začal meniť a pomaly ich obklopili dielne, továrníky. Najprv to boli polnohospodárske výroby – priemyselné mletá mýka, výroba piva, tabakové výrobky, cukor. Novým impulzom pre rozvoj mesta bola železničná doprava, ktorá v r. 1860 napojila Košice na trať Miskolc – Budapest a v r. 1870 na Košicko-bohumínsku železnicu. V r. 1877 mesto navštívil i cisár František Jozef I. **DOKONČENÍ PŘÍSTĚ**

V současné době se to politickým skandálem jen hemží. Na skandály doplatila česká pravice ve volbách, v Kanadě se rozhovírá senátní skandál. V Itálii jsem pobavené sledovala, jak se skandální Berlusconi dovolával svého patriotismu s rukou na srdeči a výrazem upřímného hoška. Irský ministérský předseda odstoupil na šest týdnů, neb se provalilo, že jeho žena

měla aféru, že se pokusila o sebevraždu, a hlavně že se jejímu milenci zaručil za půjčky na byznys. Šlo tady spíše o to, že si lrově myslí, že mají za ministrského předsedu šaška, který si nedokáže uhlídat manželku, jak tedy může uhlídat rozpočet? Co jedině mě ale překvapuje, že žurnalisté hovoří o této skandálech jakoby bez dechu, jakoby skandály v politice byly něčím novým a neslyšchaným. Je pravda, že o skandálech slyšíme více, protože je více mediálních prostředků jak skandály proláknout na veřejnost k jejímu pobavení, nebo rozhořčení. Vesměs se hovoří o starověkých státnicích způsobem, který naznačuje, že se pohybovali jen velmi ztěžka, protože měli nohy i charakter z mramoru. Což tedy nebyla pravda.

Nedávno jsem četl v jednom časopisu, p. r. n. I., Perikles, unikl skandál jen proto, že se ve svým číny nikdy ne-schovával. Nikdy nevzal uplatek, a co řekl nebo udělal, nikdy nebylo tajné. Proto, když se v účtech za vojenskou výpravou objevila obrovská suma deseti talentů stříbra jako "nutná výloha", Aténané ji bez jakékoliv debaty schválili; věděli, že Perikles měl velmi dobrý důvod, proč utratil tolik peněz - cenu pěti válečných lodí. (Některí tehdejší historikové tvrdili, že tyto peníze si našly cestu do Sparty, jinak známé svým pohrdáním bohatstvím - zjevně to pohrdání začalo mít v záři stříbra, aby se oddala válka s Aténami). Takže jeho rozvod a následně spolužití s Aspasii, původně slavnou kurtizánou, mu nezpůsobilo politický krach.

Ve starém Rímě měli skandální hor-

Politické machinace se nevyhýbaly ani těm neslavnějším. Pomiřme teď olympské bohy, a skandál, jak se krásná žena Ásky Afrodité chytla do zlaté sítě nastražené manželem, s milencem, bohem války Arem. Nebo intriky nejvyššího boha Dia, jen aby se dostal k průvabném dívám tak, aby se to manželka Héra nedozvěděla. Ve starověkých Aténách nebylo slavnějšího a populárnějšího generála než byl Themistokles, velitel aténského protiperského kontingentu. Od raného mládí jej poháněly ambice a "Miltiadova sláva mu nedávala spát", jak napsal Plutarchos. Themistoklovu vedení zachránilo nejen Atény, ale vlastně celé Řecko v době perské invaze v letech 480-479 př. n. l. Themistoklův otec, výrobce vesel, se mu snažil bránit ve vstupu do politiky; ukazoval mu staré lodě vyplavené na břeh a říkal, že tak lid zachází s politiky, kteří se mu znelíbí.

ší podmínky. To bylo tím, že existoval úřad Censora. Censori byli dva, voleni se senátorem s co nebezjehonnější pověstí, a jejich úkolem bylo nejen zadávat státní zakázky (proto ten požadavek na bezúhonnost), ale také sledovat, jak se lidé chovají. Tedy hlavně lidé v Senátu. Existovala řada předců, kvůli kterým mohli senátoři ztratit své místo v Senátu - od polibění manželky na veřejnosti po vydírání provinciálů.

Nejprvší Censor byl práv Marcus Porcius Cato Censor, který nebyl nadšen přílivem řecké kultury do Říma, protože ji viděl jako změkčující a zleslabující. On a jeho přívrženci by nejraději napadli své politické nepřátele Cornelie Scipiony do rezných tóg, tkaných vlastními manželkami, a zakázali importování učitelů řečtiny. Censorské volby byly v roce 184 př. n. l. velice urputné, ale Cato byl zvolen.

POLITIKA SKANDÁLŮ

Pro ND Eva Firlová

Themistokles byl úspěšný, ale po háně ho nejen ambice a touha po slávě, které získal hodně. Nebyl uzavřen podplácení, hlavně však způsobil velké problémy se spojenci; po perských válkách nařídil flotile plout od jednoho řeckého ostrova ke druhému a žádal od těch, kteří nebyli v protiperské alianci peníze. Nejvíce mu uškodilo, když se proslchl, že vzal úplatky, aby umožnil návrat exilovaným lidem. Poslední kapkou byla stavba svatyně Artemis Dobré Porady, kterou nechal stavět blízko svého domu jako referenci ke své roli v záchranné Řecka. Jeho drazi spoluobčané ho exilovali za aroganci. Nejslavnější aténský politik 5. století př.n. l. Perikles, unikl skandálu jen proto, že se se svými činky nikdy ne-schovával. Nikdy nevzal úplatky, a co řekl nebo udělal, nikdy nebylo tajné. Proto, když se v účtech za vojenskou výpravu objevila obrovská suma deset talentů stříbra jako "nutrava výloha", Atéňané ji bez jakékoliv debaty schválili; věděli, že Perikles měl velmi dobrý důvod, proč utratil tolik peněz - cenu pěti válečných lodí. (Některé tehdejší historikové tvrdili, že tyto peníze si našly cestu do Sparty, jinak známé svým pohrdáním bohatstvím - zjevně to pohrdání začalo mizet v září stříbra, aby se oddálila válka s Aténami). Takže jeho rozvod a následná spolužití s Aspasii, původně slavnou kurtizánou, mu nezpůsobilo politický krach.

Mám podezření, že to bylo ze stejných důvodů jako když Češi volili hnutí ANO - potrestání tradičních stran za nesplnění očekávání. Cato vyloučil ze Senátu hned 7 senátorů, nejvýznačnější z nich byl Lucius Flaminius, bratr Titus Flaminia, vítěz ze Makedonie a prominentního helénofila. Skandal kvůli kterému byl Flaminius vyloučen, byl velmi ohavný: když byl v Makedonii s bratrem, držel si milenku. Protože projevila zájem vidět popravu, nechal si do stanu přivést a před ní popravit zločince odsouzeného k smrti. Poprava zločince nebyla pro Catona problémem, problém byl, že Lucius Flaminius, jako zástupce SPQR vykonával spravedlnost podle nálad své milenky. Pozdní římská republika (133-44 př. n. l.) se skádaly jen hemžila. Jsou nám známy, protože Římané publikovali *Acta Diurna*, noviny, ve kterých byly nejenn důležitě zprávy jako kdo velí ve které válce, kolik peněz je určeno na restaurování Jupiterova chrámu atd., ale také který prominent přišel domů a načapal manželku s milencem. Z *Acta Diurna* pak opisovali mnozí historikové, znáveni výpočtem vojenských kampaní a výčtem a popisem

A panoramic view of the Forum Romanum in Rome, showing the remains of the Temple of Saturn, the Temple of Castor and Pollux, and the Curia (Senate House). The background features the Palatine Hill and the Colosseum.

schválených zákonů. Lucius Sergius Catilina, prosly svým spiknutím proti republice, se pokoušel třikrát o zvolení konzulem, než se rozhodl pro mimoústavní cestu. Jeho neúspěchy u voleb se dala přičítat na vrub několika skandálům: byl obviněn, že svedl vestálskou pannu (osvobozen); byl obviněn, že jako guvernéř provincie Africa vydíral provinciály (jak poznal menal Cicero: "odešel, osvobozen od soudu, stejně chudý jako byli některí porotci před zahájením procesu")

a nejhorší bylo něco, za co nebyl u soudu: poletovala pomluva, že zabil svého syna, protože ten se znelíbil jeho nové manželce.

Pro senzaci chtivou veřejnost se nejzajímavější skandál udal v roce 62 př. n. l., kdy se na čistě ženskou slavnost k uctění Dobré Bohyně vzloudil MUŽ. Tento muž byl známý skandálník patricijský Publius Clodius, který si zpopularizoval jméno na plebejské Clodius. Skandál by možná vysířil jízdačka ráda českých skandálů, ale bránilo tomu několik faktorů: 1. místo, kam se Clodius vzloudil převlečený za ženu, byl Státní dům, příbytek nejvyššího velekněže a v té době obydli Gaia Julia Caesara. 2. Ženy, které takto vyrůšil z oslavování Dobré Bohyně byly manželky prominentních senátorů. 3. Clodius byl trem v oku strany Optimátů. Výsledek? Caesar se rozvedl s manželkou Pompeiou. Clodius byl obžalován ze znesvěcení státního náboženství a potázmo z přivolávání katastrofy na Řím, a mnoho známých Optimátů se hrnulo ho obžalovat. Soudu proces by velmi hojně navštíven, neb svědkové prověřávací podrobne tuto aféru patřili a patřily k nejvznešenějším jménům na občanských seznámech. Caesar, Cicero, Brutus, Lucullus, plukovník za

Státního domu, Caesarova matka Aurelia - jenž podplacená porota osvobodila Clodia, 31 ku 25 hlasům. Když senátor Metellus později potkal jednoho z porotců, ptal se ho: "Na co jste chtěli stráže? Aby vám někdo ne-

Carský

Připravil

Z vyprávění mojí maminky Antonie Nyklové

„Náš rod Nyků pochází z obce Levousy u Libochovic. Můj praděd Jan (v každé rodině tehdy musel mít prvorozéný syn jméno Jan) Nickel byl přejmenován r. 1840 levouským farářem, dobrým Čechem, na Nykla s ypsilonem. Praděd měl u obce kousek políčka, 2 krámy, ševcovský verpánek a spoustu dětí. Přoněvadž se jím zdálo, že mají málo polí a dostalo se k nim prohlášení ruského cara, že dá každému tolik země, kolik dokáže obdělat, rozhodl se, že pojedou na Ukrajinu jako hromada Čechů před nimi. Tři jejich synové už byli na vojně na 7 roků a tak vzali s sebou další tři dospívající děti a nejmladšího, 1,5 roku starého synka, mého pozdějšího dědu. Zapřáhli do vozu dvě kravky, naložili, co se dalo a jeli do neznámého Ruska. (Pozn. v té době přiblížně v r. 1870 žilo v ukrajinské Haliči, ve Lvově a okolí už přes 1000 Čechů)

Musela to být strašiplná a dlouhá cesta, ale všechni to přežili ve zdraví. Horší bylo, když se dostali na místo, kde bylyjen lány divokých křovisek, břízy, kus neobdělávané půdy a bažinatý porost. To znamenalo mnoho práce všechno odvodnit, vysekat křovi a vykácer stromy. Široko daleko kolem nebylo žádné obydli. Nejbližší (několik kilometrů) to měli k pozemkům místního velkostatkáře. Když měli první rok špatnou úrodu, museli jít prosit statkáře o osev. Za to tam však museli nechat nejstarší dítě sloužit. Za pár roků tam sloužily všechny děti a nejmenší pásli dobytek.

Po letech mi můj děda vyprávěl, co zkoušel. Byli celkem tři pasáčci a pásli velké stádo krav a býčků. Na noc rozdělili velký oheň, ale vlcí se stejně připřížili a odnesli nejlepší jalovici. Za to pak byli všichni statkářem zbiti až do bezvědomí.

Krajem se také toulaly tlupy loupeživých kozáků, kteří kradli a přeprádávali usedlosti, hlavně české. O těch věděli, že tam vždycky něco najdou - buď plné sýpky nebo stáda prasat i jalovic. V těch ruských nebylo nic, protože muži byli věčně opilí a neschopní pracovat. Pradě také vyprávěl o tom, jak byli muži náhodně krádežím, a protože měl na nohou velké nehty u palců, udělal si do jednoho díru v kůži. ►

NOVÝ DOMOV (NEW HOMELAND) – CZECH AND SLOVAK BI-WEEKLY

Vydává **Masaryk Memorial Institute, Inc.**, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.

Redakce si vyhrazuje právo přispěvat zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho event. zařazení. Z předplatného nevyplyvá předplatitel žádny nárok na umístění jeho článku do novin. Anonymy neotiskujeme. Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce ani MMI. Nevýžádané rukopisy a fotografie redakce nevraci. Redakce neposkytuje žádné informace o autorech.

Redakční rada: Lanny Rosický (ČR), Brigita Hamvašová, Barbara Sheriffová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver),

Magistrátu výstav (MMI) je charitativní organizace, tel. 1105522420001. Její finanční prostředky jsou využívány k celosvětovému rozvoji, včetně podpory vzdělávání, výzkumu a vývoje, a také podpory lidských práv a lidských práv.

Kancelář Iva Ječmen tel. 416.439 454 (ÚT, ST, ČT), office@masaryktown.ca
Roční předplatné: Kanada \$ 46 CAD USA \$ 68 USD ostatní \$ 96 USD Šéky zasílejte laskavě na adresu redakce (viz nahoře shodná s adresou MMI).

Rocní predplatné: Kanada \$ 46 CAD, USA \$ 68 USD, ostatní \$ 90 USD. Seky zasíláme poštou na adresu redakce (viz nahoře, shodná s adresou MIMI).

Učny inzerátu sčítáme na požadání.

podvod

Ladislav Nykl

řemínek a ten navázel na ➤ rukojet' nože za pasem. Kdyby mu ho někdo ve spaní chtěl ukrást, tak by to ucítil a mohl se bránit. Nůž a sekera byly velice žádané a mužíci je kradli, aby měli na vodku.

Byly tam asi pět let, když jejich otec začal postonávat a chtěl nazpět domů. Tak se sebrali, zapáhli poslední nemocnou kravku a vraceли se zpátky domů. Ve Lvově jim otec zemřel. Po hřbili jej na hřbitově do společného hrobu a pokračovali pěšky. Zbyla už jen matka s tím nejmladším, mým budoucím dědem. Jak to dopadlo s ostatním jeho sourozenci už se nikdy nedovíděl. Asi tam zůstali a nebo zemřeli hladky. Nikdy se už nesešli. Jan se pak vrátil do Libochovic, kde se vyučil ševcem. Po vyučení se oženil v Libochovicích s Františkou Panešovou, jednou z dcer zdejšího šlechtického hřebčího rodu. Moje prababička Františka Nyklová - rozená Paneschová (Paněšová), byla totiž vnučkou Barbary von Czernin (Černinové) z Roudnice. První syn libochovické rodiny Nyklových byl Karel, pak František a další syn, který se jim v r. 1886 narodil, byl můj otec Antonín.

Zde končí další část paměti mého děda podle vyprávění mé matky Antonie Nyklové.

Pozn.:

Tehdy v polovině 19. století byla v Čechách veliká bída a tak tisíce lidí emigrovaly jak do Ruska, tak i do Ameriky.

riky. Škoda, že mí předci nešli směrem přes Hamburk a přes moře. Rusko se ale mnohým zdálo být blíž a také díky našim národním buditelům, kteří byli z bratrů Slovanů nadšeni, se jich tam vydalo víc. Jaké muselo být jejich rozcárování, když uviděli jen divočinu

a bažinatá pole. Žádné cesty a vesnice, ze kterých se dalo přejít pěšky do další, tam nebyly. Ani se zdejšími lidmi to nebylo lepší, protože pro ně byli buržouzští, které rádi přepadali a okrádali. Nikdo Čechům neřekl, že Rusové mají blíž k mongolskému despotismu, než k osvicené Evropě. Národní buditelé, jako byli Palacký, Riegr a hlavně Jan Kollár, byli jen naivní snilci a emigranti v Rusku na to tvrdě doplatili.

Dodnes však mají na Ukrajině české vesnice s českými školami a většinou se hrde hlásí k svému původu. Velká část jich žije v dřívější ukrajinské Volynské gubernii. Ta je dodnes. Při posledním sčítání lidu r. 1989 se jen tam hlásilo k české národnosti na 10.000 občanů. To nemluvím o dalších tisících v guberniích na Krymu, Chersonu, Kyjevě, Podolí, Haliči a Černobylu. Na Volyni jsou dodnes větší česká města jako je Rovno, Dubno a Luck. Vesnice je tam opravdu mnoho. Neznámější jsou u Kyjeva, Malinovka a Zubovvěžina.

SVŮJ ZÁPAS POVEDEME DÁLE, NEČEKAJÍCE ŽÁDNÉ JINÉ ODMĚNY KROMĚ VĚDOMÍ, ŽE JSME POCTIVĚ SLOUŽILI SVÉMU NÁRODU.

KAREL KRAMÁŘ (1860 - 1937)

REŠENÍ KŘÍZOVKY Z TOHOTO ČÍSLA:
PANE REŽISÉRE, TO, CO DRŽÍTE V RUCE, NENÍ SCÉNÁŘ, ALE TELEFONNÍ SEZNAM!
"NO PROTO, JÁ UŽ JSEM CHTĚL TAJENKA...."

**PŘEDPLATNÉ NOVIN
ŠEKEM:**
NOVÝ DOMOV
450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto ON M1G 1H1 CANADA

Kanada \$ 46 CAD/rok
USA \$ 68 USD/rok
ostatní \$ 96 USD/rok

V ČR MŮŽETE NOVINY UHRADIT:
 Komerční banka, a.s.,
 Spálená 51, 111 21 Praha 1
 Account: Masaryk M. I. Canada
 Account No.: 400 144-011/0100

KŘÍZOVKA PRO VOLNOU CHVÍLI

"PANE REŽISÉRE, TO, CO DRŽÍTE V RUCE, NENÍ SCÉNÁŘ, ALE TELEFONNÍ SEZNAM!" "NO PROTO, JÁ UŽ JSEM CHTĚL .....!"		POMŮCKA: ALM AL PARI EPS,ODETA	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	POHŘEBNÍ HOSTINA	MASTNÁ TEKUTINA	VSTOUPIT	STARÉ ZÁJMENO	ČAJ (LIDOVÉ)
	OPATŘIT PODKOVAMI							
	EVROPSKÉ HOSPODÁŘ. SPOLEČEN- STVÍ-ZKR.	1	ZUŠLECHTE- NÉ (OCEL)					
POČÍTAČOVÝ GRAFICKÝ FORMAT			POSLOUP- NOST	KARNEVALO- VÝ TANEC HL.MĚSTO JÍŽ/AUSTRÁLIE				2
ZVOLÁNÍ				DRUH VRBY				ALPSKÁ PASTVINA (NĚM.)
MOŘSKÉ RYBY				JIHO- EVROPÁNKA				
	CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO				ČESKÝ DRAMATIK			
	MOŘSKÝ KORYS				FRANCOVKA			
SPZ KARLOVÝCH VARŮ		PODRADEK						MYŠLENKA
JAPONSKÁ DĚLKOVÁ MÍRA			ITALSKY "NA ROVNÍ" ZASÁHNOUT					
ŘECKÝ A ŘÍMSKÝ STAROVĚK					TYLOVO DIVADLO-ZK.			
NĚMECKÝ ČASOPIS VĚNOVANÝ MÓDĚ					ITALSKÝ OSTROV			
	BÝV.SLAVNÝ HONGKONG. HEREC				SPZ ČADCE			
	PYL-BÁSNIC.				PRUŽNÁ VĚTEV			
CITOSLOV. VÝSTŘELU					ČÁST NOHY			
BRITSKÉ MĚSTO					ANTIBLOK. SYSTÉM			
PLAČTIVÁ					ARPEGGIO (ZKR.)			GIGAVOLT (ZN.)
					VÁHAVÝ SOUHLAS			NÁZEV PÍSMENE

"PANE REŽISÉRE, TO, CO DRŽÍTE V RUCE, NENÍ SCÉNÁŘ, ALE TELEFONNÍ SEZNAM!" "NO PROTO, JÁ UŽ JSEM CHTĚL .....!"		POMŮCKA: ALM AL PARI EPS,ODETA	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	POHŘEBNÍ HOSTINA	MASTNÁ TEKUTINA	VSTOUPIT	STARÉ ZÁJMENO	ČAJ (LIDOVÉ)
	OPATŘIT PODKOVAMI	0	K O V A T					
	ZUŠLECHTE- NÉ (OCEL)	1	L A L E N É					
POČÍTAČOVÝ GRAFICKÝ FORMAT	POSLOUP- NOST	L P S	R E J 2	ALPSKÁ PASTVINA (NĚM.)				
ZVOLÁNÍ		H O L A	J R V Y					
MOŘSKÉ RYBY		S L E D I	T Y L					
	CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO	O D E T A	U H M					
	MOŘSKÝ KORYS	K V	L A L O K	MYŠLENKA				
SPZ KARLOVÝCH VARŮ	PODRADEK	R I	A L P A R I					
JAPONSKÁ DĚLKOVÁ MÍRA	ITALSKY "NA ROVNÍ" ZASÁHNOUT	A N T I K A	D I N T D					
ŘECKÝ A ŘÍMSKÝ STAROVĚK		B U R D A	C A E					
BRITSKÉ ČASOPIS VĚNOVANÝ MÓDĚ		L E E	P A T A					
	BÝV.SLAVNÝ HONGKONG. HEREC	P I F	A R P	GIGAVOLT (ZN.)				
	PYL-BÁSNIC.	R I N B U R G	G H	NÁZEV PÍSMENE				
CITOSLOV. VÝSTŘELU		E D I N B U R G	T A					
BRITSKÉ MĚSTO		L R T O S T I	V A					
PLAČTIVÁ								

NOVÝ DOMOV - OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

Scissors icon

O Věk do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Nový odběratel O do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Předplatné Nového domova \$ .....

Dar tiskovému fondu MMI \$ ..... **Plížkám šek na \$ .....**

Jméno a příjmení .....

Adresa .....

Poštovní kód ..... **Telefon .....**

Email.....

Šek začítete Isakavě ne:
Nový domov, 450 Scarborough Golf Club Rd.
Scarborough M1G 1H1, ON

Roční předplatné: Kanada \$46 CAD, USA \$68 USD, ostatní \$96 USD

Za dary nad \$15 bude kanadským dárčům zaslán Charitable donation tax receipt. Děkujeme dárčům za jejich velkomyšlivosť.

Info: vera.toronto@gmail.com, cell 647.608 1713, redakce 416.439 9557

transat

the only nonstop flight to Czech Republic from Canada

Direct flights from Toronto and Montreal to Prague
Tuesdays, June 17 to October 15, 2014.
For more information and reservation please call

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.) Toronto
blanka@premieregroup.com Tel: 416 504 3800
dianab@premieregroup.com Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311
Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM
MEMBER OF: 1810380

Air only - now available for booking

NÁMOŘNÍ A LETECKÁ DOPRAVA
DO ČECH, NA SLOVENSKO A OSTATNÍCH ZEMÍ

Přeprava komerčního zboží i osobních věcí ve sběrných kontejnerech a celokontejnerech. Z Kanady a USA do Čech, na Slovensko a ostatních zemí...

- Export automobilů, motocyklů, lodí, a jiných vozidel
- Letecká a kusové zásilky do celého světa
- Zpracování exportních dokumentů
- Celní odbavení a rozvoz zboží

Tel: (905) 403-1093
admin@roscher-transport.com
2359 Royal Windsor Dr. Unit 8., Mississauga, Ontario

Restaurant Praha na Masaryktownu

450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto

tradiční česká, kanadská i eurokuchyně, svatby, obědy, příležitostná a rodinná setkání, recepce
ST-ČT 17.00-22.00 PÁ 17.00-23.00

SO 17.00-22.00 NE 12.00-22.00

rezervace 416.289 0283

KNIHOVNA LIBRI PROHIBITI

hledá staré české a slovenské knihy, noviny, časopisy, oběžníky, věstníky a další tiskoviny s českou a slovenskou tématikou, vydávané mimo Československo

LIBRI PROHIBITI,

Senovážné nám. 2, 110 00 Praha 1

tel/fax (00420) 2 24 22 59 71

e-mail libpro@iol.cz

<http://libpro.cts.cuni.cz>

Neutral Cargo Services Inc.
"Our World Revolves Around You"

Do you ship to Czech Republic or Slovakia from Canada?

We offer direct shipping for your personal effects or commercial goods by air and ocean. No stopovers mean shorter transit time and less handling to give you better savings.

Our Czech speaking representatives are available to arrange your next shipment.

For a quote or booking, call Dana at (647) 260 - 0437 ext. 110.

More information online at www.neutralcargoservices.com

**OBJEDNEJTE
SI NOVÝ DOMOV**
WWW.
MASARYKTOWN.CA
(647)608 1713

email:
vera.toronto@gmail.com
WWW.
MASARYKTOWN.CA
(416)439 4354

INTERNATIONAL TRAVEL provides travel service

to individuals, groups and corporations within Canada as well as to the United States, Europe and the World. Our services include consulting and booking of flights, cruises, hotels, all-inclusive packages, travel medical insurance, car rentals.

We are introducing a new service via Polimex:
SENDING PARCELS TO SLOVAKIA AND CZECH REPUBLIC

Surprise your loved ones overseas with a gift from Canada and save money on postage:
example of market price: 3 kg parcel, dimensions: 35 cm x 35cm x 35cm:
Canada Post - \$ 95.92 TNT courier - \$132.69

Polimex - \$ 2.99 per kg + \$20 fee = 28.97

Follow us on Facebook: www.facebook.com/inttravel
208 Bloor St. West, Suite 505, Toronto, ON M5S 3B4

tel. 416-922-7775 or 1-877-922-8775 cell: 416-939-6118

TICO Registration # 0016556

email: agatha@intertravel.ca
web: www.intertravel.ca

**Travel with confidence,
Travel with us!**

